

Biiroo Barnootaa Oromiyaa

Gabaasa Raawwii Hojii Waggaa Bara 2014

**Wax, 2014
Finfinnee**

Baafata

Seensa..... 3

1. Carraa Barnootaa..... 9

1.1.	Baballina Dhaabbilee Barnootaa.....	9
1.2.	Hirmaannaa Barattootaa Waliigalaa.....	9
1.3.	Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu	11
1.4.	Gahumsa Keessoo Barnootaa (internal efficiency)	11
2.	Qulqullina Barnootaa	12
2.1.	Qulqullina barnootaa mirkaneesuuf hojiwwaan hojjetaman	12
2.1.1.	Hira Barsiisaa - Barataa	12
2.1.2.	Hira Kitaabaa – Barataa	12
2.1.3.	Hira Barataa - Daree	12
2.2.	Fo’annaa fi Qophii Barsiisootaa	12
2.3.	Faasilitii Mana Barnootaa Guutuu.....	15
2.4.	Sirna Barnootaa.....	17
2.5.	Barnoota ICT	18
2.6.	Pirojektii Ijaarsa Manneen Barnootaa.....	19
3.	Sirna Madaallii.....	19
3.1.	Bu’aa Barachuu Barattootaa	19
4.	Dhimmoota Hunda Galeessa (cross-cutting Issues).....	20
4.1.	Idileessa Kornayaa.....	20
4.2.	Hordoffifi Dagaagina Naamusaa	21
4.3.	Bulchiinsa Humnaa Namaa	22
4.4.	Tajaajila Seeraa	23
4.5.	Bulchiinsa Qabeenyaa	23
4.6.	Tajaajila Odiitii Keessaa	23
4.7.	Kominikeshinii Barnootaa.....	24
4.8.	Faayinaansii Barnootaa	24
5.	Sirna Deeggarsaa fi Hordoffii	24
5.1	Supparviiziyinii Barnootaa	24
5.2.	Gamaaggama Raawwii Hojii	25
6.	Ciminaa, Hanqinaafi Rakkoo mudate	25

Seensa

Barnootni bu'uuraafi meeshaa ijaarsa Misoomaa, dinagdee, hawaasummaa fi siyaasa biyya tokkoo ta'uun shoora ol'aanaa taphata. Hunda caalaa barnootni meeshaa tulluun hiyyummaa itti diigamu waan ta'eef guddina ariifachiisaa fiduuf Karoora Misoma Barnootaa galmaan gahuu keessattii lammii dorgomaa ta'e, naamusaa fi amala gaarii qabu, itti gaafatamummaa kennameef bahuu danda'u, Ijaarsa Sirna Diimookiraasiifi Bulchiinsa Gaarii dhugoomsuu danda'uufi ilaalchaa akkasumas gocha kiraa sassaabdummaa dhabamsiisuuf taasifamu keessatti gooda fudhannaa ol'aanaa taasisu horachuu kan dandeessisu barnoota qulqullinna qabu, wal-gitiinsaa fi gahumsi isaa eegame waliin gahuuf toora xiyyeeffannoo karoora misooma barnootaa ittifufiinsa hojii irra oolchuun murteessaaadha.

Kanaafuu, karoorri bara 2014 toorawwan xiyyeeffannoo gurguddoo irratti dabalataan fedhii hawaasa barnootaa guutuuf Pirojeektota manneen barnoota Bultii Addaa, Ifa Boruufi Bu'uura Boruu jalqabaman xumursiisuun adeemsa baruubarsiisuu jalqabeera. Haaluma kanaan gabaasni raawwii hojii waggaa Bara 2014 akka armaan gadiitti qopha'eera.

Mul'ata

Lammii dandeettii, naamuusa, jaalala hojii fi biyyaa qabu baay'inaafi qulqullinaan horatame arguu.

Ergama

Carraa barnootaa, walgitiinsa, qulqullinniifi ga'umsi isaa mirkanaa'e sagantaa idilee fi al-idileetiin babal'isuun dhaabbilee barnootaa keessatti hojii baruufi barsiisuu cimsuu akkasumas qorannoofi qu'annoo bal'inaan gaggeessuun rakkoolee furuu, aadaa dimookiraasiifi bulchiinsa gaarii dagaagsuun humna nama baratee hiyyummaa seenaa gochuun imala badhaadhinaa milkeessuu danda'u baay'inaafi qulqullinaan horachuu.

Sonaawwan /Duudhaalee

Biiron Barnoota Oromiyaa Sagantaa misooma barnootaa galmaan gahuuf, caasaaleen barnootaa hundi sonaawwan armaan gadi irratti akka hojjetan taasifamee jira.

- Gaafatamummaa - Kutannoo
- Hirmaachisummaa - Iftoomina
- Bu'a qabeessummaa - Qulqullina
- Fakkeenyummaa - Kalaqa

Toora Xiyeeffannoo (Strategic Theme) gabaasaa

- Carraa Barnootaa Baballisuu
- Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu
- Qulqullina Barnootaa Mirkaneessuu
- Ga'umsa Keessoo Barnootaa fooyyassuu
- Maxxansa Kitaabaafi hojiirra olmaa sirna barnootaa haaraa
- Ijaarsa bu'ura boruu

Ka'uumsa Gabaasichaa

- Raawwii Karoora Hojii Kurmaana 3ffaa Bara 2014
- Dub-deebii W/ra Caffee Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaa
- Raawwii Hojii Caasaalee Barnootaa
- Gamaaggama Raawwii Hojii kurmaana 3ffaa
- Supparviiziyinii Barnootaa Geggeeffame

Kutaa I: Dub-deebii Gabaasa Kur.3ffaa

Duubdeebii Raawwii Hojii Kur. 3ffaa irratti W/ra Caffee M/N/Oromiyaatin kenname

Barnoota al-idilee ilaalchisee

- Raawwiin baay'inna *haala mijeessitoota* barnoota ga'eessotaafi 30,607 (50%),
- Buufata Barnoota filannoofi Haala mijeessitoonni BBF xiqqaa ta'uu (41.2% fi 51%),

Ibsa/Tarkaanfii fudhatame

- Sababiin Raawwiin haala mijeessitoota barnoota ga'eessotaa kan gad-bu'eef:
 - ✓ Kafaltiin (**Miindaan**) haala mijeessitoota Kontiraataa **gad-aanaa(Qar.1013)** waan ta'eef gad-lakkisuun(fast turnover) baay'achuu;
 - ✓ Sababa **Hanqina baajetaan** Aanoleen haala mijeessitoota Kontiraataan **qacarachuu dhabuu**;
 - ✓ Sababa rakkoo **Nageenyaa fi Hongeen** raawwiin Barnoota Ga'eessotaa gadi waan bu'eef
- Raawwiin buufata barnootafi haala mijeessitoota barnoota bu'ura filannoo(BBF) ilaalchisee **Sababni gad-bu'eef**:
 - ✓ Baratootni gulantaa 2fi 3ffaa gara idileetti ce'anii waan barataniif;
 - ✓ Irra caalaatti sagantichi hojiirra kan oolan Anaalee Horsisee Bulaa yemmuu ta'u,Godinaaleen kun sababa hongeeffi nageenyaatiin rawwiin gadi bu'aa ta'ee jira. Fkn. Boorana, Gujii,Baalee Bahaa,Harargee Bahaa,Shawaa Bahaa

Foyya'iinsa MBfi Bu'aa Barachuu Barattootaa Ilaalchisee yaada kenname

- Manneen barnootaa kutaa 1-12 jiran keessaa waliigala hanga kurmaana 3ffaatti barattoonni **719,177(7.5%)** sababoota adda addaatin hafanii jiraachuu.
- Barattoonni kutaa 1-4 baratan keessa 1,304,668(26.1%) dubbisuu kan hin dandeenye ta'uu. Kana gadi buusuufis hojiin hojjetamaa hin jiru.
- Mana Fincaanii fooyya'aa bilookii 28 manneen barnootaa 14 keessatti ijaarsisuuf karoofamee raawwiin 16(57%) yoo ta'e iyyuu gabaasa keessatti 100% raawwatameera jechuun gabaasuu.

- Manneen barnootaa sad.2ffaa qormaata biyyoolessaa bara 2013tin tokko illee qabxii seensa yunivarsiitii kan hin galmeessine jiraachuu

Tarkaanfilee dhimma Fooyya'insa MB fi Bu'aa barachuu barattoota irratti Fudhataman

Haftee barattootaa xiqqeessuu/kan hafan deebisuu, Dandeettii dubbisuufi barreessuu barattootaa fooyyessuu, qabxii qormaata Kutaa 12ffaa akka fooyya'u gochuuf tarkaanfilee fudhataman

Haftee Barattootaa ilaalchisee:

- ✓ **Sababaa rakkoo nageenyaan** barattoota hafan keessaa **147,437** deebi'anii jiru.
- ✓ **Sababaa rakkoo hongeen barattoota** hafan keessaa **9,408** deebi'an jiru.
- ✓ Waliigala barattoota sababootaa adda addaan hafan keessa **156, 845** sochiifii tattaaffii godhameen gara mana barumsaatti deebisuun danda'amee jira.

Dandeettii dubbisuufi barreessuu barattootaa fooyyessuuf tarsiimoo aadaa dubbisuu jajjabeessuu qopheessuun gadi bu'ee jira. Dabalataan tooftaalee adda addaa dubbisuufi barreessuu dandeessisan kanneen akka:

- ✓ **Gaaddisa dubbisaa** barattootaa qopheessuun iddoo dubbisuufi barreessuuf mijataa taasifameera;
- ✓ **Guyyaa dubbisaa torbeefi** ji'aan murteessuun **dorgommii dubbisaa** akka geggeeffamu ta'ee jira;
- ✓ Barattoota cicimoo **goota dubbisaa** jechuun moggaasuun miirri dorgommii Barattoota gidduutti akka uumamu taasifamee jira,
- ✓ Barattoota dubbisuufi barreessuun **qabxii caalmaa galmeessisan maqaafi suuraa** isaanii boordii beeksisa MB keessatti torbee tokkoof maxxanfamee akka turu taasifameera.

Haaluma kanaan barattoota Kutaa 1ffaa fi 2ffaa dhuma wagga irratti **95%** barreessuu fi dubbisuu akka danda'aniif karoorfamee raawwiin isaa **82%** yoo ta'u;

Kutaa 3ffaa fi 4ffaa dhuma wagga irratti **100%** barreessuu, dubbisuu fi shallaguu akka danda'aniif karoorfamee raawwii **90.75%** irra jiru.

Dandeettii dubbisuufi barreessuu daran cimsuuf Bara barnootaa 2015tif Tarsiimoo Madaallii dandeettii dubbisuufi barreessuu haaraa (EGRA, EGMA) qopheessuun hojiira oolchuu, supparviiziyinii keessoo (inbuilt supervision), supparviiziyinii walii waliinii (collegial supervision), muuxannoo waljijjiirraa cimsuun bu'aa barachuu barattootaa daran fooyyessuuf ni hojjatamaa.

Qabxii qormaata Kutaa 12ffaa ilaalchisee

Barattoota qormaata fudhatan keessaa 60% Yunivarsiitii galchuuf karoorfamee raawwiin 53% yoo ta'u karoora qabame keessaa raawwiin 88.3% irra jira.

Qabxiin kun akka biyyaatti yoo ilaalamu Barattoota Yunivarsiistii galan keessaa baayyee olaanaadha. Haata'u malee qabxii barattootaa daran fooyyessuuf tarkaanfilee fudhatamaa jiran keessaa isaan gurguddoon:

- Manneen barnootaa Sad.2ffaa qormaata biyyoolessaatiin **sadarkaa gad-‘aanaa** irra jiran Godinaafi Aanaan adda bahee jira;
- Manneen barnootaa kanneeniif:
 - ✓ Deeggarsiifi hordoffii cimaan,
 - ✓ Tajaajila supparviiziyinii keessoo (inbuilt supervision) cimuu,
 - ✓ Barnoota dabalataa (tutorial) kennuufi galteewwan murteessoo ta’an guutuun akka furmaata yeroo gabaabaatti fudhachuun irratti hojjatamaa tureera;
- **Adeemsa baruufi barsiisuu qabatamaafi bu’a qabeessa taasisuuf barsiisota sad.2ffaa “applied”n eebbifaman akka naannootti leenjii “pedagogy” kennuufiin haaldureen barbaachisu (moojula leenjii qopheessuu, iddoo itti leenji’aniifi qaama leenjisu) qophiin xumuramaa jira.**

Ijaarsa mana fincaanii ilaalchisee

Kan gabaafame bilookiin 16 (100%) xumurameera kan jedhu yoo ta’u bilookiin 11 immoo hojii keessa jira kan jedhu dha (gaafii hubannoo)

Dhimmoota Misooma Barsiisaan Walqabatan

- Raawwiin hooggantoota manneen barnootaa Dagaagina Ogummaa Walitti fufaa (DOW) hojjatan gadi bu’aa ta’uu. (Sad.1^{ffaa} 53.3%, sad 2^{ffaa} 46.5% qofaa ta’uu),
- Raawwiin Leenjii deggarsaafi hordoffii ‘coaching’ Dura bu’ootafi supparvaayizaroota MB gad-aanaa (23.4%) ta’uu,
- Raawwiin qaxarrii barsiisota BSTD hanga kutaa 12ffaa bara hanga kur. 3^{ffaa} bara 2014tti (29%) qofaa ta’uu,
- Leenjiin yeroo dheeraa (up grading) akkaataa karoofameen raawwatamuu dhabuu.

Dhimmoota Misooma Barsiisaan Walqabatan irratti Tarkaanfilee Fudhataman

- **Hoggansa manneen barnootaa Dagaagina Ogummaa Walittifufaa (DOW/CPD) irratti** hirmaannaan jiru raawwiin gad-bu’aa ta’uun isaa hubatamee manuwaaliin leenjiifi viidiyoon ibsa manuwaalichaa (lecture) **DOW** dabalatee **mata dureewwan gurguddoo shan** irratti addatti qophaa’ee manneen barnootaa hunda irratti leenjiin hooggantoota manneen barnootaafi barsiisotaaf kennamee jira.
- Dabalataan sagantaa **Dagaagina Ogummaa Walittifufaa (DOW)** keessatti hirmaachuun dorgommii sadarkaa guddinaafi carraa barnootaa keessatti ulaagaa tokko ta’ee akka ilaalamuu qabu qajeelfama sadarkaa guddinaafi dorgommii keessaati akka hammatamee hojiirra oolu ta’ee jira.
- Leenjiin “coaching” supparvaayizarootaafi dura bu’oota manneen barnootaafi madaallii walitti fufaa daree keessaa (Continuous Classroom Assesment-CCA) barsiisota Barnoota Sadarkaa Tokkoffaan Duraa(BSTD)f kennamu marsaa lamaan kenname. Leenjichi baajata **Baankii Addunyaa** irraa argamuun kallattii ministeera barnootaan dhufa. Yeroo ammaa kana marsaa duraatiin barsiistonni 1,875(**43%**) kan leenji’an yoo ta’u raawwiin fooyya’ee jira. Leenjii marsaa 2ffaa kennuuf akkatuma **Baankiin Addunyaa** mallaqa ergeen karoorri qabame guutumatti kan xumuramu ta’a.

- Qacarrii barsiisota BSTD hanga kutaa 12ffaatti geggeeffamuu yeroo tokkotti kan xumuramu osoo hintaane haaluma baajatni argamuun itti fufaa kan adeemuudha.

Ragaa qacarriin barsiistota hanga kurmaana 3ffaatti jiru:

- Barsiistota BSTD karoorri **3,000 raawwiin 2,968(98.9%)** kan
- Barsiistota Sad.1ffaa dippiloomaan **karoorri 7,502 raawwiin 2,693 (36%)**
- Barsiistota Sad.2ffaa **digiriin karoorri 4,860 raawwiin 2,587 (53.2%) Waliigala karoorri 15,362 raawwiin 8,248(53.7%)** ta'ee jira.

- **Ragaa qacarriin barsiistota** kun karoora qabameen walcinaa yoo ilaalamu kan Sad 1ffaafi 2ffaa daran gad-bu'aadha.

Sababoota raawwiin qacarrii akka gad-bu'u Taasisan:

- ✓ Barsiisonni **Afaan Amaaraa fi Afaan Ingilizii** barsiisan qacaruuf gabarraa dhabamuu (Kolleejjii fi Yuunivarsiwwan) irraa akaakuu barnotaa kanaan kan eebbifaman daran xiqqaa ta'uu ykn dhabamuudha.
- ✓ Akaakuu barnotaa biro ammo barsiistota qacaruuf hanqinni baajata sadarkka Aanaafi Bul.magaalotaatti daran xiqqaa ta'uu dha;
- Weerara dhibeen **COVID-19** mudateen wal qabatee Yuunivarsiitiwwanii fi Kolleejjonni yeroo gannaa barsiisota simatanii leenjisuun **addaan cite ture**,Kun ammoo carraan barsiisonni **ganna leenji'an akka xiqqaatu** ta'ee jira.
- Leenjii gaggaboon walqabatee baakka hanqinni baajata mudate irraa kan hafe leenjiiwwan hedduun kennamanii jiru. **Fakkeenya:**
 - ✓ Leenjii barsiisota BSTD 3583 kennuuf karoorfamee **3511(dhi. 1515 dub.1996) 98% raawwatee jira;**
 - ✓ Leenjii Madaallii Walitti Fufaa Daree keessaa(Continuous Classroom Assesment) barsiisota qaxaleefi supparvaayizerootaa **2,868 kennuuf karoorfamee raawwiin 2617(91.2%);**
 - ✓ **Leenii humna raawwachiisummaa hoggansa manneen barnotaa** matadureewwan filataman irratti sadarkaa Aanaatti **26,815** kennuuf karoorfamee raawwiin **25,259 (94%)** irra jira;
 - ✓ Leenjii barsiisota Sad.1ffaafi 2ffaa **231,841'f** kennuuf karoorfamee raawwiin **215,025 (93%)** irra jira.
 - ✓ Leenjii Coaching (deggersaa hordoffii) supparvaayizerootaafi dura bu'oota manneen barnotaa **4,300** leenjisuuf karoorfamee akkuma olitti ibsame sababa bajataarraan kan ka'ee **1,875(43%)** qofa leenjisuun danda'mee jira.
 - ✓ Walumaa gala bakka muraasatti sababaa **hanqina baajataan** walqabateen raawwiin xiqqaa ta'uun ala raawwii leenjii gaggabaa fooyya'aa agarsiisa.

Raawwii Inispeekshinii Barnoota Waliigalaa

Ibsa/Tarkaanfii Fudhatame

- ❖ Raawwiin **Inispeekshinii Irra-deebii** BSTD 47.9% kan ta'eef hanga kur.3ffaa karoora waggaa irraa waan tureefidha.Yeroo ammaa garuu, raawwiin madaallii MB BSTD 412 (96%) irra gahee jira.

Pirojektii Ijaarsaa Ilaalchisee

- Ijaarsi projeektota bultii addaa 7nuu raawwiin isaanii 93% fi ol yoo ta'aniyyu, hanga ammaa tokkollee xumursiisuu dhabuu.
- Ijaarsi buufata raadiyoo Sandaafaa xumuramee hojii jalqabuuf qophii irra jira jechuun kur.2ffaa keessa gabaafamee kur.3ffaattis kan gabaafame qophiirra jiraachuu isaa;
- Ijaarsi Pirojektii MB Ifa Boruu tokko tokko hanqina qulqullinaa qabaachuu, utuu hin xumuramiin eebissiisuufi kan xumurame keessattis waantoota guutuu qaban guutee barsiisuu dhabuu. Fkn: Baabbilee, Sabbataa

Tarkaanfii Fudhatame

- Manneen barnootaa Bultii Adaa 7n irratti ogeeyyii BBOfi caasaa barnootaa sadarkaan jirani waliin qindoomuun iddoo saayitii ijaarsaatti argamuun deeggarsi taasifamaa kan jiruufi hanga waxabajjii 30/2014tti xumuramanii akka eebbifamaniif irratti hojjatamaa jira,
- Pirojektii Buufata Raadiyoo Sandaafaa ilaalchisee ijaarsi gamoo 100% kan xumurame yoo ta'u tiraanismiitara haaraa dhaabame hojii jalqabsiisuuf meeshaa biyya Ameerikaa irraa dhufu eegamaa waan jiruuf ji'a Waxabajjii 15/2014 booda akka qaqqabu eegamaa jira.

Qophiifi Hojiirra Oolmaa Sirna Barnootaa

- Kitaaba sirna barnoota haaraa kutaa 1-8 Manneen barnootaa sad.1ffaa 81 filataman keessatti yaalii geggeessuun galtee argameen kitaaba gabbisuuf karoofamee haaluma karooraatiin raawwatamuunsaa gaarii ta'us rakkoo kitaabaa manneen barnoota keessatti hudhaa guddaa ta'aa jiru.

Tarkaanfii Fudhatame

Sirni barnootaa akka biyyaatti waan jijjiirameef bara 2015tti kitaaba haaraa maxxansuuf Mootummaa Naannoo baajata qarshii Bil.3.5 ol gaafatamee hojiitti galamee hojjatamaa jira. Kitaaba moofaa yeroo ammaa kana harka barataa jiru bara 2014 booda guutumatti waan jijjiiramuuf isa irra deebiin maxxansuun qabeenya qisaasuu waan ta'eef hanga kitaabni haaraan dhufutti sadarkaa mana barumsaatti "soft copy" kennuun yeroo furmaatni akka kennamu ta'ee jira.

Kutaa II-Kabaasa Kurmaana 4ffaa bara 2014

1. Carraa Barnootaa

1.1. Baballina Dhaabbilee Barnootaa

Manneen barnootaa barattootaaf qaqqabamaa taasisuufi barattoonni fageenya dheeraa osoo hin deemiin barachuu akka danda'aniif, babal'ina dhaabbilee barnootaa irratti xiyyeeffannaa addaatiin hojjatamaa tureera. Haaluma kanaan:

- BSTD (KG dabalatee) bara 2014tti 4,854 gahuuf karoorfamee raawwiin 4,862 (100.2%)dha;
- Mana barnoota Sad. 1ffaa (1-8) bara 2014tti 15,558 gahuuf karoorfamee raawwiin 15,201(97.71%) dha;
- Mana barnoota Sad. 2ffaa (9-12) bara 2014tti 1,490 gahuuf karoorfamee raawwiin 1342(90.1%)dha;

1.2. Hirmaanaa Barattootaa Waliigalaa

BSTD:

Karoora 1,018,769 (Dhi.498,423 Dub.520,346) raawwiin 1,123,874 (dhi 596,628 dub 527,246) (110.3%)dha.

Sad. 1ffaa kuta (1-8):

Karoora 9,247,222 (Dhi.4, 849,330 Dub.4, 397,892) raawwiin 8,248,147 (dhi 4,371,376 dub 3,786,347) (89.2%)dha.

Sad.2ffaa (kuta 9-12) :

Karoora 1,454,123 (Dhi 797,034 Dub.657, 089) raawwiin 1,302,016 (Dhi 690,238 Dub 611,778) (89.5%)dha.

Waliigala BSTD irraa hanga kutaa1-12 karoora 11,720,114(Dhi 6,221,787 Dub.5, 499,327) raawwiin 10,674,037 (Dhi 5,709,665 Dub.4, 964,372) (91.07%) irra gahee jira.

Yaadama Haaraa (initiatives) MB Bultii Addaafi MB Addaa sad.2ffaa ilaalchisee:

- MB Bultii Addaa keessaattii Afaanota Idil-Addunyaa:Fireench,Chaayinaafi Afaan Arabaa akka dabalataatti barsiifamaa jira;
- Hariiroon cimaan dhaabbilee barnootaa ol'aanoo (Univesity) fi Industiriiwwan Naannoo keenya keessatti argaman waliin walitti hidhamiinsa uumuun ce'umsi Tekinolojii fi Beekumsaa hojjatamaa jira;

Hirmaanaa Barattootaa MB Bultii Addaafi MB Addaa sad.2ffaa

- MB Bultii Addaa 7 keessatti barattoota simachuun barsiisuuf karoorfamee raawwiin 7(100%) irra jira.
- Hirmaanaa Barattootaa MBBA sad. 2ffaa (9-12) 1,522 karoorfamee, raawwiin 1,522 irra jiru;

- MB Addaa sad.2ffaa 40 hundeessuuf karoorfamee: Godinaalee keessatti 15,Bulchiinsa Magaalaa keessatti MB 6 fi Yuunivarsiitiiwwan keessatt MB 11waliigalaan MB 32 (80%) hundeeffamee hojii barnootaa gaggeessaa jira.
- Hirmaannaa barattoota MB Addaa karoora 3,200 yoo ta’u raawwiin Waligalaan 3,618 (Dhi 2,037 dub 1,581) irra jira.

Hubachiisa: *Manneen Barnootaa fi hirmaannaan barattootaa MBBA fi MBA sad.2ffaa hirmaannaa barattootaa waliigalaa keessa kan jirandha.*

Barnoota Ga’eessotaa fi Idileen Alaa

- Ga’eessotaa 3,000,000 barsiisuuf karoorfamee raawwiin 1,724,057 (dhi 1,038,488 dub 685,569) (57.5%) dha.

Barnoota Galgalaa:

Kutaa (1-8) barattoota 28,848 (dhi11, 842fi Dub12, 578) karoorfamee, raawwiin 22,249(dhi.11, 009fi Dub. 11,212) (77.2%) irra jira.

Kutaa (9-12) 76,396 (dhi.41, 278 fi Dub 29,118) karoorfamee, raawwiin 53,357 (Dhi. 32,189 fi Dub. 21,168) (70%) irra jira.

Barnoota Fagoo 5-12)

- kutaa (5-12) barattoota 16,325 (dhi. 10,828 fi Dub 5,497) karoorfamee, Raawwiin 12,851(dhi. 9032 fi Dub. 3,819) (78.7%) irra jira.

Barnootni bu’uuraa filannoo (BBF)/ABE

- Barattoota marsaa 1-3 bara 2014tti 147,164 (dhi 76,785, dub.70, 379) karoorfamee, raawwiin 107,423(dhi. 60,820, dub. 46,603)(73%)dha.

HUB: - Hirmaannaan barnoota Bu’uuraa Filannoo, Barnoota Galgalaa fi Barnoota Fagoo hirmaannaa barattootaa waligalaa keessa jira.

Hirmaannaa Leenjii Kaadhiamtoota KBB

- Barsiisota dubaraa dippiloomaan KBB irraa eebbifamanii MGO qaban MB Bu’uura Boruuf bara 2014tti 3000 calaluun leenjiisuuf karoorfamee; raawwiin **2,879 (96%)** irra jira;
- Barnoota Sadarkaa Tokkoffaan Duraatiif **haaraa** Sagantaa Idileen dippiloomaan 800 simachuun leenjisuuf karoorfamee raawwiin 702(88%) irra jira;
- Sagantaa Digriin **haaraa** barattoota 500 simachuun leenjisuuf kaaroorfamee raawwin 501 (100%);
- Kaadh/barsiistotaa Sagantaa Idileen waggaa 3ffaafi 4ffaa 1,998 (dhi 1361 Dub 637) leenji’aa turan; raawwiin 1953(Dhi 1331 dub 622) (97.8%) irra jira;
- Sagantaa Gannaatiin kaadhiamtoota barsiistota waggaa 3ffaafi 4ffaa 15,925(Dhi 9297 dub 6628) leenjisuuf karoorfamee; raawwiin 15,612(dhi 9,124 dub 6,488) /98% irra jira;
- Akkasumas sagantaa Galgala karoora 333; raawwiin 318(95.5) yoo ta’u waliigala kadhiamtoota barsiisotaa 17,883 simachuun sadarkaa dippiloomaatiin leenjiin kennamaa jira.
- Qo’annoofi Qorannoo Rakkoowwan siistama barnoota naannoo keenyaa mata duree 3 adda irratti hojjatamaa jira;
- **Mata dureewwan kunniinis:**
 - i. Rakkoo harcaatii barattootaa kutaa 1ffaa,5ffaa fi 9ffaa;

- ii. Dhiibbaa fooyya'insi Manneen Barnootaa barachuu barattootaa irratti fide fi
- iii. Dhiibbaa dura bu'oota fi supparvaayizaroota MB istaandardii guutanii mana Barumsaa irratti ramadaman fidan jedhamandha.

1.3. Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu

A. Garaagarummaa Koornayaa dhiphisuu

- BSTD bara 2014tti 0.99 dhiphisuuf karoofamee raawwiin 0.88 irra jira.
- Kuta 1ffaa bara 2014tti 0.90 dhiphisuuf karoofamee raawwiin 0.87 irra jira.
- Kan kutaa 1-6 bara 2014tti 0.91 dhiphisuuf karoofamee raawwiin 0.87 irra jira.
- Kan kutaa 7-8 bara 2014tti 0.85 dhiphisuuf karoofamee raawwiin 0.86 irra jira.
- kan kutaa 9-12 bara 2014tti 0.81 dhiphisuuf karoofamee raawwiin 0.89 irra jira

B. Hirmaannaa Barnoota Fedhii Addaa (BFA)

- Kutaa 1-8 bara 2014tti 93,012 (Dhi 54,956 Dub 38,056) karoofamee raawwiin 50,572 (Dhi 28,573 Dub 21,999)/101% irra jira;
- Kutaa 9-12 bara 2014tti 6,804 (Dhi 4,275 Dub 2,529) karoofamee raawwiin 6,397 (Dhi 3,629 Dub 2,768)/94% irra jira;

C. Hirmaannaa Barnoota Aanaa Horsiise Bulaa

Sadarkaa	Karoora			Raawwii			%
	Dhi	Dub	Wal	Dhi	Dub	Wal	
BSTD	67,865	53,224	121,089	53,875	43,004	96,879	80.0
Kutaa 1-8	492,638	365,620	858,258	470,825	359,489	830,314	96.7
Kutaa 9-12	50,685	29,871	80,556	45,483	29,795	75,278	93.4
BSTD -12	611,188	448,715	1,059,903	570,183	432,288	1,002,471	94.6

1.4. Gahumsa Keessoo Barnootaa (internal efficiency)

Barattoota carraa barachuu argatanii gara manneen barnootaa dhufan haftee tokko malee MB keessa tursiisuuf deeggarsi taasifamaa turuus; barattoonni sababa rakkoo nageenyaa, hongeeffii sababoota adda addaa birootiin barattotni barnoota isaanii irraa hafanii jiru.

Hojiwwan hojjatamaniin barattoota sababoota nageenyaafi hooheen MB irraa hafan 350,000 keessa 156,845 gara mana barumsaa deebisuun barnoota isaanii akka itti fufan taasifamee jira

Haftee Barattootaa

Kutaa	Kan Galmaa'an			Haftee			%n
	Dhi	Dub	Wal	Dhi	Dub	Ida	
1ffaa	949,724	822,068	1,771,792	52,125	50,645	102,770	5.80
kutaa 1-8	4,371,376	3,786,347	8,248,147	245,052	244,124	489,176	6.00
kutaa 9-12	690,238	611,778	1,302,016	26,587	25,475	52,062	4.00
kutaa 1-12	5,061,614	4,398,125	9,459,739	271,639	269,599	541,238	5.72

2. Qulqullina Barnootaa

2.1. Qulqullina barnootaa mirkaneesuuf hojiwwaan hojjetaman

2.1.1. Hira Barsiisaa - Barataa

- Hira barataa barsiisaa Barnoota sadarkaa 1ffaan duraa bara 2014tti 1:30 irraan gahuuf karoorfamee raawwiin 1:70 irra jira.
- Hira barsiisaa barataa Barnoota sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 1:50 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 1:48 irra jira;
- Hira barsiisaa barataa Barnoota sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 1:40 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 1:46 irra jira;
- Hira barsiisaa barataa Kolleejjii Barnoota barsiisotaa bara 2014tti 1:40 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 1:40 irra jira.

Hubachiisa: *Hira barsiisaa barataan wal qabatee ragaan jiru kun kan waliigala Oromiyaa yammuu ilaalamu istaandardii jiruun kan guute fakkaatus, gosa barnootaa hundaan yammuu ilaalamu hanqina barsiisaa guddaa jira.*

2.1.2. Hira Kitaabaa – Barataa

- Hira kitaaba barataa sadarkaa hundaan bara 2014tti 1:2 irraan gahuuf karoorfamee raawwiin 1:3 irra jira.
- Moojuloota KBB bara 2014tti 1:1 irraah gahuuf karoorfamee, raawwiin 1:1 irra jira.

2.1.3. Hira Barataa - Daree

- BSTD 2014tti 30:1 irraan gahuuf karoorfamee raawwiin 65:1 irra jira.
- MB sad.1ffaa bara 2014tti 50:1 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 48:1 irra jira;
- MB sad.2ffaa bara 2014tti 40:1 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 46:1 irra jira;
- KBB moojula leenjifamtootaa bara 2014tti 40:1 irraan gahuuf karoorfamee, raawwiin 40:1 irra jira.

2.2. Fo'annaa fi Qophii Barsiisootaa

Qacarrii Barsiistotaa

- Barsiisota BSTD irratti bara 2014tti leenji'an 3,000 qaxaruuf karoorfamee raawwiin **2968 (98.9%)** qaxaramanii jiru,
- Qacarrii barsiisota sad.1ffaa haara **7,502** gaggeessuf karoorfamee raawwiin barsiisota diploomaa **2,693 (36%)** qaacaruun danda'ameera,
- Qacarrii barsiisota sad. 2ffaa haara **4,860** gaggeessuf karoorfamee barsiisota haaraa digrii duraa qaban **2,587 (53.2%)** qaacaruun hojiitti bobba'anii jiru

Sababni raawwiin qaxarrii barsiisota sad.1ffaa fi sad.2ffaa gadi bu'eef Aanaalee hedduun sababa hanqina baajataan qaxarachuu dhabuu, barsiisonni iddoo ramaddii isaaf kenname deemuuf fedhii dhabuufi Gosa barnootaa Ingiliffaafi A/Amaaraan barsiisaan gabaa irraa dhabamuu dha.

Akka waliigalaatti dhiyeessii barsiisotaa BSTD bara 2014tti 17,015n gahuuf karoorfamee raawwiin 11,867(70%) irra jira. Barsiisota sad.1ffaa bara 2014tti 176,268n gahuuf karoorfamee raawwiin 171,459(97%) ga'ee jira. Haaluma walfakkaatuun barsiisota sad.2ffaa bara 2014tti 44,390 gahuuf karoorfamee raawwiin 42,117(94.8%) irra gahee jira.

Jijjiirraa Barsiisaa

- Jijjiirraa barsiisotaa Aanaa irraa gara Aanaatti karoorri 3450 raawwiin Ida'ama 3218(**93.2%**) (dhi. 2236 dub. 982) jijjiirraa argatanii jiru.
- Jijjiirraa barsiisotaa godina irraa gara godinaa karoora 2555 raawwi 1883 (**73.6%**) (dhi. 1466 dub. 417) dha;
- Jijjiirraa barsiisotaa Naannoo gara Naannooti karoora 592 raawwiin 77(13%) (dhi. 34 dub. 22) dha.

Hirmaanaa barsiistota dubaraa fooyyassuu

- Hirmaanaa barsiisota dubartoota mana barumsa BSTD bara 2014tti 85% irraan gahuuf karoorfamee **91%** % irra jira;
- Hirmaanaa barsiisota dubartoota MB Sad. 1ffaa bara 2014tti 50% irraan gahuuf karoorfamee 41.1% irra jira;
- Hirmaanaa barsiisota dubartoota MB sad 2ffaa bara 2014tti **25%** irraan gahuuf karoorfamee **18.3%** irra jira;

Barsiisota Ulaagaa/standard/ Guutan

- Barsiisota BSTD (KGfi MB BSTD) bara 2014tti 17,015 **karoorfamee** raawwii 11,867(70%) dha.
- Manneen barnoota sad. 1ffaa bara 2014tti **93%**tti irraan gahuuf karoorfamee raawwiin **93.2% irra jira.**
- Manneen barnoota sad. 2ffaa bara 2014tti 100%tti fooyyeessuuf karoorfamee, raawwiin 95.1% irra jira.

Leenjii Hojii Irraa Barsiistotaa (Upgrading Trainnig)

Sagantaa Gannaan B/sotaaf Kennamu

- Sagantaa barnoota gannaatiin dippiloomaa irraa digirii duraatti basiisonni 17,999 (dhi. 12,152 dub.5, 863) barnoota hordofaa jiru.
- Digrii 1^{ffaa} irraa gara digrii 2ffaa basiisonni 3,483 (dhi. 2,596 dub. 598) barachaa jiran hordofuu.

Leenjii Gaggabaaboo Hojiirraa (Updating Training)

- Mala baruu-barsiisuu daree keessaa irratti barsiisota kutaa "O" barsiistota 3,583 leenjisuuf karoorfamee **3,511(dhi 1,515 dub 1,996) (98%) leenji'anii** jiru.
- Leenjii leenjistootaa barsiisota BSTD(daree-O) karoora 81 raawwii 81(dhi. 75 dub. 6)(100%) raawwateera;
- Mala barubarsiisuu saayinsiifi herregaa kutaa 5fi6 cimsuuf leenjii leenistootaa barsiisota 140f kennuuf karoorfamee raawwiin barsiisota 133(dhi. 102 dub. 31) (95%) dha.
- Leenjii barsiisota marmaaroo wiirtuu barnoota fedhii addaa meeshaalee montosorii irratti kenname karoora 75 raawwii 75(100%);
- Leenjii Aflatoo barsiisota wiirtuu barnoota fedhii addaa haaraa hundeeffamaniif kenname. Karoora 76 raawwii 76(100%);
- Leenjii humna raawwachiisummaa barsiisotaa cimsu MB sad.1ffaafi 2ffaa **231,841** kennuuf karoorfamee raawwiin **215,025** (93%) ta'aniif kennamee jira.

- Leenjii barsiisota barnoota sadarkaa lffaan duraa (BSTD) barsiisan 3,583 leenjisuuf karoofamee raawwiin dhi.1498, dub.2013 ida. 3511 (98%%) leenji'anii jiru;

Dagaagina Ogummaa Walitti Fufaa (DOW) Barsiistotaa

- Barsiisota Sad.1ffaa karoora 171,096 raawwiin 108,273(63.3%)dha;
- Barsiisaa Sad.2ffaa karoora 41,055 raawwiin 28,882(70.3%) dha;

Hooggansa Manneen Barnootaa:

Hoggansa Manneen Barnootaa Istandardii (ulaagaa) bakkichi gaafatu guutan:

- Dura Bu'oota manneen barnootaa Sad.1^{ffaa} 14,984 jiran keessaa (9,140) (**61%**)istaandardiin gahuuf karoofamee, raawwiin 9,404(dhi. 8295fi dub.1109)(**65.8%**) ta'ee jira;
- Dura bu'oota manneen barnootaa Sad.2ffaa 1,321 jiran keessaa 845(**64%**) istaandardiin gahuuf karoofamee, raawwiin 974(dhi.936 fi dub. 38) (**74%**)dha;
- Suparvaayizaroota sadarkaa lffaa istaandardii guutan bara 2014tti 2,777(100%) geessuf karoofamee 2564 (dhi. 2466, dub. 98) (93.3%) irra gahee jira.
- Suparvaayizaroota manneen barnootaa sad. 2ffaa (9-12) istaandardii guutan bara 2014tti 365(**90%**) gahuuf karoofamee raawwiin 329 (dhi 323 dub 6) (**90.3%**) dha;

Hirmaannaa Hoggansa Dubartootaa

Dura Bu'oota MB

- MB Sad.1ffaa bara 2014tti **20%**tti guddisuuf karoofamee raawwiin **13.1%** irra jira.
- MB Sad.2ffaa(9-12) bara 2014tti **15%**tti guddisuuf karoofamee; raawwiin **8%** irra jira.

Supparvaayizaroota MB

- MB Sad.1ffaa bara 2014tti gara 15% ol guddisuuf karoofamee raawwiin **4.4%** irra jira.
- MB Sad.2ffaa bara 2014tti 12%tti ol guddisuuf karoofamee, raawwiin **4.5%** irra jira.

Hirmaannaan hoggansa dubartoota MB sad.2^{ffaa} fi supparvaayizarummaa irratti sababni gadi bu'eef iddoo dorgomanitti sababboota adda addaatiin deemanii hojjachuuf fedhii dhabuu. Fkn: Istandardiin taa'e haala qabatamaa barsiisota dubartootaa waan giddugala hin godhanneef, Rakkoo nageenyaa, hojii gadi lakkisuu, kanneen Istaandaardii guutuu danda'an bakka fageenya qabu adeemanii hojjachuuf fedhii dhabuu.

Leenjii Humna Raawwachiisummaa Hoggansaa MB

- Dura Bu'oota MB 3,028 leenjii iyyaafannoo walitti fufaa daree keessaa leenjisuuf karoofamee; raawwiin **836 (dhi. 613 dub 223) (27.6%)** leenji'anii jiru.
- Leenjii deggarsaafi hordoffii '**coaching**' Dura bu'ootafi supparvaayizaroota 4,300 leenjisuuf karoofamee raawwiin 1875(dhi.1796 dub 79)/43.6% leenji'aniiru;
- Manuwaalii leenjii/Dokimantiin/ hoggansa MB fi b/sota mata dureewwan 5 of keessatti hamate qophaa'ee koppiin **17,000** maxxanfamee manneen barnootaa hunda akka qaqqabuuf karoofamee haala karooraan raawwatee jira.
- Manuwaalii leenjii qophaa'e Vidiiyoon waraabuun irratti filaashiidhaan Aanaalee hunda kennamee jira. Haaluma kanaan:
- Manuwaalii leenjii qophaa'ee irratti leenjii leenjistootaa hoggantoota 399f kennuuf karoofamee raawwiin dhi.366 dub. 11 ida. 377(94.5%) dha.
- Leenjiin humna raawwachiisummaa hoggansa manneen barnootaa sad.1ffaa fi 2ffaa bifa qindoomina qabuun matadureewwan filataman irratti sadarkaa anaatti

namoota 26,815 kennuuf karoorfamee dhi. 22,583 dub. 2676 w.g. 25,259 (94%) leenjicha fudhatanii jiru.

- Hoggansa Sad.1ffaa DOW hojjatan karoora 21,110 raawwiin 10,367(53.3%) dha;
- Hoggansa Sad.2ffaa DOW hojjatan karoora 2,488 raawwiin 1,157(46.5%) dha.

2.3. Faasilitii Mana Barnootaa Guutuu

- **Mana dubbisa** MB sad.1ffaa 14,086 keessatti hundeesuuf kroorfamee; raawwiin 8,222 (58.37%) yoo ta'u; MB sad.2ffaa 1,296 hundeesuuf karoorfamee; raawwiin MB 1107 (85.41%) hundaa'ee tajaajila kennaa jira.
- **Mana yaalii** Manneen barnootaa sad. 1ffaa 2,550 fi sad. 2ffaa 957 qabu.
- **Tajaajila bishaanii** bara 2014tii manneen barnootaa 3,331f galchuuf karoorfamee; raawwiin **3,513 jira.**
- **Tajaajila Ibsaa** bara 2014tii manneen barnootaa 3,654 galchuuf karoorfamee; raawwiin 1,892 (irra jira,
- **Mana qulqullinaa** sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 2,750 karoorfamee, raawwiin 4,226 irra jira

Faasiliitiwwaan Manneen Barnootaa Guutuuf Hojjetaman

- Biqiltuu 91,530,000 dhaabbuuf karoorfamee raawwii 194,094,060 (>100%) irra jira.
- Kolleejjoonni MB sad.1ffaa 26 sadarkaa isaanii akka fooyyeffatan deeggarsa meeshaalee barnootaa gosa adda addaa taasisaniin tilmaamni Qarshii 91,000.00 gumaachuuf karoorfamee Raawwii qar.867,200 (>100%) gumaacha taasisanii jiru,
- Kitaaba wabii bara 2014tii 3,000,000 walitti qabuuf karoorfamee raawwiin 2,261,029 walitti qabameera.
- Barattoota H/Qalleeyyii 100,000 deeggaruuf karoorfamee; raawwiin brattootni 612,156 deeggarsa argatani jiru.
- Manneen barnootaa 7132 magariisaa taasisuuf karoorfamee; raawwiin 15,160 magariisa ta'anii jiru.

Hojiilee sagantaa "WaSH" (OWNP-CWA-II)

- Bishaan manneen barnootaa 39f galchuuf karoorfamee hojiin isaa manneen barnootaa 41 keessatti parsantii 100n xumurameera.
- Mana Fincaanii fooyya'aa bilookii 28 ijaarsisuuf karoorfamee bilookiin 19 xumurameera. Ijaarsi bilookii 9 immoo sadarkaa addaa addaarra jira.
- Kutaa tajaajila marsaa laguu (MHM) haaraa bilookii 41 manneen barnootaa keessatti ijaarsisuuf karoorfamee bilookiin 39 xumuramee tajaajila kennaa kan jiru yoo ta'u, ijaarsi bilookii 2 giddugaleessaan >50% irra ga'eera.
- **Dhaabbata UNICEFtin** Godina 8 aanaalee 44 naannoo MB 2,331 saamunaa 200,000 MB1888f raadiyoofi filaashii 2100 deeggarsaan raabsameef jira.
- Ampuulii Ifa Aduutiin hojjetu 27,678 godinaalee pirojektii USAID keessa turaniif deeggarsaan dhufe raabsamee jira.

Hojiilee Tajaajila Lammumaatiin Hojjataman tokko tokkoon bajata ittiin hojjatame waliin yoo ibsamu

Gosa Hojii/Tajaajilaa	Safartuu	Karoorafi Raawii		Raawwii hang ji'a kanaa					
		Karoora	Raawwii	Humna Namaa hirmaate	Tilmaama humnaan	Tilmaama Meeshaan	Maallaqaa callaa	Ogummaan	Ida'ama
Ijaarsa M/B Bu'uura Boruu Ijaaru	Lakk	3,000	3,011	2,731,149	1,847,823,852	992,629,345	4,331,153,699	60,518,955	7,232,125,851
Daree Dabalataa Ijaaru	Lakk	9,770	10,999	1,255,207	325,175,342	4,122,209,565	691,278,363	532,012	5,139,195,282.00
Daree Barnootaa Suphuu	Lakk	12,670	22,024	958,562	152,651,486	174,539,412	213,694,911	271,326	541,157,135.00
Mana fincaanii MB	Lakk	2,750	4,226	907,591	43,938,377	76,119,756	186,220,800	135,663	306,414,596.00
Tajaajila Bishaan MB	Lakk	3,331	3,513	67,557	29,513,693	15,397,495	34,590,340	4,000	79,505,528
Tajaajila Ibsaa MB	Lakk	3,654	1,892	293,298	20,861,341	11,296,883	32,716,903	0	64,875,127
Kitaaba Walitti qabuu	Lakk	3,000,000	2,261,029	729,466	77,974,049	108,381,546	121,563,116	0	307,918,711.00
M/Jireenya Barsiisotaa Ijaaru	Lakk	7,000	13,631	315,861	315,861	80,686,725	130,453,918	221,000,079	432,456,583.00
Barattoota H/Qalleeyyii Deeggaruu	Lakk	100,000	612,156	91,882	7,875,149	268,698,814	81,179,433	0	357,753,396.00
Biqiltuu Dhaabuu	Lakk	91,530,000	194,094,060	3,867,081	987,432,855	677,906,920	362,254,414	0	2,027,594,189.00
Barnoota Ga'eessotaa	lakk	3,000,000	712,461	-	17,087,267	14,550,917	19,763,133	271,326	51,672,643.00
Oddoo manneen barnootaa magariisaa taasisuu		7,132	15,160	470,418	148,478,322	62,333,501	44,633,218	81,398	255,526,439.00
Ida'ama					3,659,127,594	6,604,750,879	6,249,502,248	282,814,759	16,796,195,480

Hirmaannaa Ummataa tilamaama mallagaan

Gosa Hojii	Karoora waggaa	Raawwii waggaa	%
Humnaan	7,500,000,000.00	3,659,127,594	48.8
Meeshaan	6,250,000,000.00	6,604,750,879	105.7
Maallaqaan	10,000,000,000.00	6,249,502,248	62.5
Ogummaan	1,250,000,000.00	282,814,759	22.6
Ida 'ama	25,000,000,000.00	16,796,195,480	67.2

Galii keessoo manneen barnootaa **391,519,630.93** karoorfamee raawwiin **410,500,167.92** (104.85%)
HUB:- Galiiin keessoo Manneen Barnootaa kun kan himaannaa hawaasaa irraa argame hin dabalatu.

2.4. Sirna Barnootaa

Qophii Kitaabaa Barataa

- Siilabasii sirna barnoota haaraa BSTD fi sadarkaa 1ffaa akaakuu barnoota 7 gara Naannoo keenyaatti madaqsuuf karoofamee 100% raawwatee jira;
- Kitaabni sirna barnoota haaraa kutaa 1-8 MB sad.1ffaa 81 filataman keessatti yaalii geggeessuun galtee argameen kitaaba gabbifamee jira
- Barsiisota manneen barnoota ‘pilot test’f filatamanii 2,235f leenjii madaqiinsaa marsaa 2n kennuuf karoofamee 100% raawwateera;
- Qophiin kitaabilee barnootaafi Qajeelcha barsiisaa kutaa 1-7 Afaan Oromootiin kitaaba barataa **(42)**fi Qajeelcha barsiisaa **(42)** qophaa’e xumuramee kun sagantaa Afaan Amaariffaan barataniif (kitaabonni **35**) akka hikkamu ta’eera
- Kitaabonni Afaan Oromootiin qophaa’anis barattoota.
- Kitaaba barattootaa kutaa 10 gabbatee (enriched curriculum) akaakuu barnoota 7 barsiisota filatamaniin marsaa 3n qophaa’anii ‘soft copy’ manneen barnoota dandeettii addaa qabaniif ergameera.
- Kitaaba barattootaa fi qajeelcha barsiisotaa kutaa 8^{ffaa} **8*2=16 fi Afaan Ormoo kutaa 9-10 2*2 = 4** walitti kitaabilee **20** ‘Review’ taasisuun gara Afaan Amaaraatti hiikuufi maxxansaaf qopheessuuf karoofamee hojiin ‘Review’ ogeessota yuunivarsiitiifi KBB irraa nama **22** hirmaachisuun xumuramee mana maxxansaa galeera.

Maxxansa fi Raabsaa Kitaabaa

- Kitaabilee BSTD kutaa “O”fi kutaa (1-6) 758,994 maxxansiisuun raabsuuf karoofamee raawwiin 747,541(98.5) raawwateera.
- Kitaabilee ‘Pilot Test’fi Barnoota Gadaa kutaa (1-8) 1,740,437 maxxansiisuun raabsuuf karoofamee maxxansifi raabsaan kitaaba 1,498,053(86%) raawwateera.
- Kitaabnii yaalii sirna barnootaa haaraaf oolu mana maxxansaatii bahuu irratti waan harkifateef, kitaaba barattootaafi qajeelchi barsiisotaa 10,230 KBB shan keesstti baay’isuudhaan manneen barnoota yaaliif filataman akka hojii baruuf barsiisuu ittiin egalan taasifameera.
- Kitabonnii kutaa 9^{ffaa} bifa addattin gabbatanii/Enriched Curriculum for Special schools/manneen barnoota bultii addaaf kitaabni 12,250 qophaa’ee maxxanfamee raabsameera.
- MB sadarkaa 1^{ffaa} yaaliin sirna barnootaa irratti gaggeeffamu akaakuu barnootaa 8 sagantaa Afaan Oromootiif kitaabilee barattootaa **527,200** maxxansuun raabsuuf karoofamee; kitaabni **421,760**(80%) maxxanfamee raabsameera. Akkasumas MB sadarkaa 1^{ffaa} sagantaa Afaan Amaaraa yaaliin sirna barnootaa irratti gaggeeffamu akaakuu barnootaa 8 kitaaba barataa **91,979** maxxanfamee raabsameera.
- Kitaabileen Barnoota Ga’eessotaa marsaa 1^{ffaa} 700,000 maxxansuuf karoofamee hundumti isaa maxxanfamee raabsameera.
- Qajeelcha haala mijeessitootaa Barnoota Ga’eessotaa marsaa 1^{ffaa} 17,500 maxxansuuf karoofamee haaluma karooraatiin maxxanfamee raabsameera.

Nyaata Barattootaa

- Nyaata Barattootaa baajata Qar. 264,000,000.00 BBO n ramadeen godinaalee horsiisee Bulaa 7, aanaalee 28, manneen barnootaa 818 keessatti barattoota 390,158 nyaachiisuuf karoofamee, aanaalee 30 manneen barnootaa 1,062 keessatti barattootni 439,673 akka nyaataan taasifameera.
- GAONFtti nyaata barattootaa Aanaalee 7, manneen barnootaa 298 keessaatti barattoota 176,106 baajata qa. 450,000,000.00 ramadameen nyaataa dhiheessuuf karoofamee Aanaalee 7 manneen barnootaa 300 keessatti barattoota 163,565(93%) fayyadamaa jiru.
- Dhaabbanni save the children godinaalee 2 aanaalee 3 keessatti barattoota 47,103 nyaachisuuf karoofatee barattoota 53,930 nyaachisaa jira. Bifuma walfakaatuun dhaabbanni WFPn godinaalee 2, aanaalee 5, manneen barnootaa 168 keessatti barattoota 73,447(>100%) baajata 23,052,626 fayyadamaa jiru.
- Dabalataaniis magaaloota adda addaa keessatti deegarsa namootaa dhuunfaafi dhaabbilee tola ooltoota adda addaatin taasifameen magaaloota Bishooftuu, Baatuu, Adaamaafi laga xaafotti manneen barnootaa 18 keessatti barattootni 5,166 nyaata akka argataan ta'ee jira.

Walumaagalatti, bara 2014tti godinaalee 12, aanaalee 47, mb 1,655 keessatti barattoota **735,221f qar. 567,114,713** barattoota fayyadamoo gochuun danda'ameera.

2.5. Barnoota ICT

Barnoota Teknoloojii Dijitaalaa Deeggaruu qulqullina barnootaa fooyyessuuf hojjiileen hojjataman:

Barnoota Raadiyoo

- Ijaarsa Buufata Raadiyoo Sandaafaa xumuramee hojii jalqabuuf qophiirra jira(98%)
- Uwwisa Barnoota Raadiyoo MB sad.1ffaa 85% dhaqabsiisuuf karoofamee raawwiin 84% dha.

Laboraatorii Kompitaraa

- Laboraatorii Kompitaraa MB Sad.2ffaa 85% gahuuf karoofamee raawwiin 50% dha.
- Laaboraatorii Kompitaraa KBB 95%tti guddissuuf karoofamee raawwiin 80% dha.
- Manneen barnootaa Bultii Addaa 7f networkii laaboraatorii kompiyuteraa haaraa diriirsuuf karoofamee manneen barnootaa 5(71%) keessatti raawwatee jira.

Tajaajila 'internet'

- Tajaajila 'internet' MB Sad.2ffaa 55% n gahuuf karoofamee raawwiin 54% irra jira.
- Tajaajila 'internet' KBB 75% n gahuuf karoofamee raawwiin 74% irra jira.

Ragaa Barnootaa(EMIS)

- Barruun Ragaa Barnoota Wagga (Annual Education Abstract) bara 2013 qophaa'ee ittiin hojjatamaa jira,
- Ragaa barattootaa Bara 2014 bifa hammaayyooheen moosaajii hojjechuun gaafannoon qophaa'e ragaan wayitaawaafi qulqulluu ta'ee ittiin qindaa'ee hojjatamaa jira.

2.6. Pirojektii Ijaarsa Manneen Barnootaa

- Ijaarsii Kolleejjii Barnoota Barsiisootaa Naqamtee Bara baajata kanaatti kan ce'e yoo ta'u raawwiin fizikaalaa 100% xumuramee jira jira.
- Raawwiin fizikaalaa ijaarsa MB Ifa Boruu 100 hunda xumuruuf karoofamus hanga ammaatti **79 xumuramanii wal-harkaa fuudhinsi jalqabaa taasifame yoo ta'u**, pirojektotni 21 hanga ammaatti osoo hin xumuramiin hafanii jiru. Bara baajataa hafe keessatti MB Ifa Boruu 21 keessaa MB 16 hanga Wax. 30tti xumuruuf karoofamee hojjetammaa jira.
- MB Ifa Boru: Gujee (Buraayyuu)-65% (waliigakteen addaan cituu), Cobii-76% (sababa nageenyaan hojiin dhaabachuu, Dabal Badhaasa-78% (waliigalteen jalqabaa addaan cituu, Gaaleessa Nageessoo-45% (sababa nageenyaan waan harkifateef) akkasumas Biyyumaa Roggee-97%(sababa nageenyaa) waligala MB 5 bara bajata bara 2015tti ce'uu ni danda'u.
- Raawwiin fizikaalaa ijaarsa MB Bultii Addaa 7 gara bara 2014tti ce'an keessaa hunda xumuruuf karoofamus hanga MB 6 Waxabajjii 30,2014tti 6 ni xumurama.
- MBBA Negellee sababa rakkoo nageenyaa darbee darbee mudatuun bara bajataa 2015tti ce'uu danda'a.

3. Sirna Madaallii

3.1. Bu'aa Barachuu Barattootaa

Dandeettii Barreessuufi Dubbiisuu Barattootaa

Qulqullini barnootaa iddoo bu'aan barattootaa itti madaalamuudha. Kana irraa ka'uun dandeettii barreessuu, dubbisuufi shallaguu barattootaa kutaa bu'uura kutaa 1-4 jiran dandeessisuuf tarsiimoo adda addaa fayyadamuun hojii hojjetameen bu'aan barachuu barattootaa argame.

Kutaa	Kan Madaalaman			Dubbisuufi barreessuu kan danda'an			
	Dh	Du	Ida	Dhi	Dub	Ida	%
Kutaa 1ffaa	881,944	784,764	1,666,708	751,583	669,620	1,421,203	79.61
Kutaa 2ffaa	658,311	561,954	1,220,265	563,746	476,422	1,040,168	84.91
Kutaa 3ffaa	610,634	580,048	1,190,682	558,539	478,187	1,036,726	89.31
Kutaa 4ffaa	537,752	489,391	1,027,143	507,813	448,615	956,428	92.38
Kutaa 1 - 4ffaa	2,688,641	2,416,157	5,104,798	2,381,681	2,072,844	4,454,525	87.26

Qormaata Kutaa 8

- Barattoota Qormaata kutaa 8ffaa fudhatan Dhi: 262,840, Dub: 219,776 W/G: 482,616 keessaa barattoota 469,882 (97.4%) kutaa 9ffaatti dabranii jiru.

Qormaata kutaa 12^{ffaa}

- Barattoota kutaa 12ffaa 282,663 qormaata biyyoolessaa qoruuf karoofamee; raawwii 253,572(90%) yoo ta'uu; barattoota qoraman 253,572 keessaa kan dabran 137,638(53.94%)dha.
- Kutaa 12ffaa Bu'aa Qorumsa Biyyoolessaa qabxii >600 fidan **150tti** olguddisuuf karoofamee raawwiin 226 irra gahee jira. Kun bu'a baroottan darbaniin wal cinaa yoo ilalamuu daran fooyyee qaba.

3.2. Madaallii Gahumsa Ogummaa(MGO) B/sotaa fi Hoggansa M/B

- Barsiistota KBB qorumsa Mirkaneessa gahumsa ogummaa fudhatan 9,992 keessaa 3,424(34.3%) qabxii darbiinsaa fidani jiru;
- Barsiisota sad.1ffaa qorumsa MGO kenufi karoorfame 47,167 Raawiii 32,882 (69.7%) Qabxii (625 fi ol fidan) 6,523 (19.8 %) dha
- Barsiistota Digirii (sad 2ffaa) Buleeyyii Qorumsa MGO bara 2013tti qoraman 16,279 keessaa 4,402(27%) qabxii darbiinsaa argatanii jiru;
- Dura Bu'oota digirii (sad.2ffaa) MGO bara 2013 qoramani 196 keessaa 77(39,3%) qabxii darbiinsaa argatani jiru;
- Daayrekitara sada.1ffaa qorumsa MGO kennuf karoorfame 482 (66.9%) karoorfamee; raawwiin 8 (1.7%) qabxii darbiinsaa (62.5fi ol) argatani darbaniruu;
- Supparvaayizarootaa digirii(sad.2ffaa) qormaata MGO bara 2013 fudhatan 71 keessaa 22(31%) qormaata darbanii jiru;

3.3. Madaallii Ifa Barnootaa

Qormaata Madaallii Ifa barnoota bara 2014 namoota 350,000 kennuuf karoorfamee; kan qoraman 334,373(dhi.227,196 dub.107,177)(86.6%)tta'ee;kan darban 304,055 (dhi. 208,148 dub.95,907)(90.9%) milka'anii jiru.

3.4. Madaallii Inispekshinii Dhaabbilee Barnootaa

- Dhaabbilee barnoota haaraa 10,960 madaaluuf karoorfamee raawwiin10,300 (94%) irra jira;
- Madaallii Irra-deebii MB-STD 428 gaggeessuuf karoorfamee raawwiin 412 (96%) irra jira;
- MB Sad. 1ffaafi Sad. 2ffaa filataman keessattii inispekshinii iddattoo (sample inspection)120 gaggeessuuf karoorfamee raawwiin120 (100%)

4. Dhimoota Hunda Galeessa (cross-cutting Issues)

4.1. Idileessa Kornayaa

Leenjiiwwan Humna Raawwachiisummaa Cimsuuf kennaman

- Itti Fayyadama ICT irraatti Ogeeyyii Dubartoota BBO 75 kennuuf karoorfamee 74(98.7%) raawwatee jira
- **Hojjetootaa fi ogeeyyii dubartootaa BBO 75f dandeettii bu'uuraa kompiitaraa irratti leenjii kennuuf karoorfamee raawwiin 61(81.3%)dha;**
- Idileessaa koorniyaa irraatti ogeeyyii dubartootaa BBO 75f kennuuf karoorfamee 73 (97.3%) raawwatee jira;
- Leenjii leenjistootaa Maanuwaalii leenjii ogummaa mala jireenyaa irratti sadarkaa naannootti ogeeyyii 51f kennuuf karoorfamee ogeeyyii 50(98%) kennamee jira.
- Leenjii ogummaa jireenyaafi qajeelfamotaa adda addaa irraatti dubartootaa hoggansa manneen barnootaa 83f keennuuf karoorfamee hoggantoota 73(87.9%) kennamee jira;
- Koolleejjii Barnoota Barsiisota 7 irratti Aanaalee 30 irraa Duraa Bu'oota M/B fi Qindeessitoota Gumii Koorniya 580 leenjii leenjiisitoota kennuuf karoorfamee; raawwiin 570(98.3%) kennamee jira.

- Buufataalee Barnoota Raadiyootti fayyadamuun miidhaafi tuttuqaa koorniyaa barattoota shamarranii, Heeruma umurii daa'immummaa, Barnoota ogummaa mala jireenyaa fi Godaansaa seeraan alaa irraa ittisuf ergaa gabaabaa fi diraama ispootiin 16 qopheesuun tamsaasuuf karoofamee; 8(50%) filatamanii tamsa'anii jiru;
- **Kitaaba ogummaa mala jireenyaa qopha'ee kooppii 17,000 maxxansuun raabsuuf karoofamee 100% raawwatamee jira;**
- Dorgomiin Ispoortii manneen barnoota sad. 1ffaa fi 2ffaa irraa Barattoota 2100 hirmaachiisuuf karoofamee; raawwii barattoota 1180(56.2%) Gageefamee jira
- Maanuwaalii leenjii idileessaa koorniyaa Gosa Afur (4) kooppii 11,500 qopheessuuf karoofamee haaluma karooraan 100% raawwateera,
- Bulchiinsoota magaaloota 5 keessaa Barattootaa 75 fi Barsiisota 5 sababa dhukkuba HIV/ADIS tiin rakkinaaf saaxilamaniif waliigala qar.417,000 deeggarsi taasifameera;

Gumiiwwan Adda Addaa MB keessatti hundeessuu

- Gumii idileessa koorniyaa MB Sad. 1ffaa fi Sad.2ffaa 15,192 keessatti hundeessuuf karoofamee 14,002 (92%) raawwatee jira.
- Gumii Ittisaa fi To'annoo HIV/AIDS MB Sad. 1ffaa fi Sad.2ffaa 15,192 keessatti hundeessuuf karoofamee 11,918 (78.4%) raawwatee jira.
- Gumii Ittisa Godaansa Seeraan Alaa barattoota MB Sad. 1ffaa fi Sad.2ffaa 10,000 hundeessuuf karoofamee raawwiin 5,752(57.2%) irra jira;
- Gumii Ispoortii MB Sad. 1ffaa fi Sad.2ffaa 15,192 hundeessuuf karoofamee raawwiin 9,482(62.4%) irra jira;
- Koonfiraansii torban barnootaa dubaraa Godinaa Baalee aanaa Dinshoottii Abbootti Gadaa, Abbotii Amantaa, barattootaa, barsiisoota fi Ogeeyyii seektaroota qindoominaa 477(dh 158 du 319) waliin koonfiraansiin barnoota dubaraa gaggeeffamee jira;

4.2. Hordoffifi Dagaagina Naamusaa

- Kawunsiillii ittisa yakka malammaltummaa Godinaalee 21,Bul. Magaalotaa 19, KBB 13 fi Aanaalee 376 keessatti hundeessuuf karoofamee haala Karooraatiin 100% raawwateera;
- Ogeeyyii/Fookaaliin qondaala naamusaa Caasaalee barnootaa hunda keessatti ramadamanii jiru;
- Qajeelfamni sirna gurmaa'insa gumii dagaagina naamusaa fi farra malaammaltummaa haaraa qopha'ee, caasaalee hunda bira gahee jira.
- Qajeelfamoota School Grant, gumii dagaagina naamusaa, naamusa gaggeessummaafi iddoo hojii irratti hirmattoota 125f kennuuf karoofa,ee 125(100%)kennamee jira;
- Gumii Dagaagina naamusaa barattootaa MB keessatti ijaaramee 16,360 hojiirra oolchuuf karoofamee 15,650(95.7%) irra jira.
- Eeruwwaan (kenna tajaajilaa, adda addaa dhiyaachuu malan **55 akka karooratti qabaman keessaa** (BBO irratti **7fi** WBG/WBBMfi WBA irraa 40 walumatti 47(85.45%) qulqulleessuun deebiin akka itti kennamu ta'ee jira.

- Qisaasina mallqaa sadarkaa adda addaa irratti raawwatame hordoffuun qarshii 19,562,327 deebisiisuuf karoorfamee; keessaa qarshii 14,750,490(75.4%) deebi'ee jira.
- Hubannoo Imaammataafi Tarsiimoo mootummaa cimsaa duudhaalee Seektarichaa Dagaagsuun Qabeenya mootummaa qusannaan faayyadamuun fayyadamummaa ummataa guddisuu irratti hordoffii fufiinsaa ji'aan taasisuuf karoorfamee 11(100%) taasifamee jira.
- Hojii madda galiifi qabeenya galmeessuu irratti gahee hojii, mindaafi gita hojii wajjin kan hojjataa BBO hundaa unka haaromsaa adda baasuun kan hojjattota 246(100%) qindaa'ee KNFMOiif ergamee jira.
- Baajeta (Mallaqa) idilee, gargaarsaa (school Grant), hirmannaa ummataafi Galii Keessoo manneen barnoota keessatti seeraan akka hojiirra oolu hordofiifi deggarsa barbaachisu godinaalee 21 fi bul.magaalotaa19f walitti fufiinsaan yeroo 13 taasisuuf karoorfamee yeroo 14(100%) taasifameera.

4.3. Bulchiinsa Humnaa Namaa

- Leenjii humna raawwachiisummaa hojjetoota bulchiinsaa MBBA 7tti qacaramaniifi IMX-n gurmaa'anii nyaata barattootaaf qopheessaniif Qajeelfama hoggansa qabeenya namaa fi Kayizaniirratti 231(dhi 127 du 104) kennuuf karoorfamee; Raawwiin 202(dhi 111 du 87)(92%) ta'aniif kennameera, hojjetoota loon aananii kunuunsan karoora 36(dhi. 19 du. 17) Raawwiin 36(dhi 19 du 17) (100%) leenjiin kennameera.
- **Hojjetootaa** BBO 240 mata duree Naamusaa, kenniinsa tajjaajila, Madaallii rawwii hojii fi qajeelfama bulchiinsa hojjetootaa irratti kennuuf karoorfamee hojjetoota 234(%97.5) leenjiin kennameera.
- **Barsiisootaa** fi hojjetoota bulchiinsaa KBB Sabbataa fi Fiichee 272f (dhi 168 du 104) ta'aniif leenjii kaayizanirratti kennuuf karoorfamee; Raawwiin 268(dhi 167 du 101) (96%) kennameera.
- Jijjirraa fi Qacarrii hojjetoota MBBA 246f geggeessuun akka hojiitti bobba'an taasifameera.

Hojiirraa oolmaa Pirotokoolii “COVID-19” ilaalchisee

- Taaskfoorsiin ittisa 'COVID-19' BBO irraa hanga MBtti hundeessuun karoorri waggaa qophaa'ee orenteeshiniin kennamee hojiitti galee jira;
- Barattoonni yeroo yerootti akka harka dhiqataniif Manneen barnootaa bishaan hin qabne 3,031 f bishaan galchuuf karoorfamee Mana Barumsa 2,259 (74.5%) galee jira;
- Tarsiimoo ittisa 'COVID-19' yeroo galmee barattootaafi yeroo adeemsi baruufi barsiisuu dhaabbilee barnootaa keessatti geggeeffamu qopheessuun hojiirra oolchuuf karoorfamee qophaa'ee hojiirra oolaa jira,
- Seeraa harka dhiqannaa (Institute hand hygiene protocols) yeroo mooraa, daree, laayibraarii, laboraatorii (sanitize-in and sanitize-out protocols for classrooms and other learning settings) seenaniifi bahan qophaa'ee hojiirra oolaa jira.

4.4. Tajaajila Seeraa

- Galmeen 1/tokko/ Qar.3,424,886.56 himannaa kallatti irra jiru hordofamaa jira.(Ijaarsa mana barumsaa sadee sad^{2ffaa} Aanaa Aminyaatii Go/Arsii dhaabbani ijaarsa Tikuu Birhaanee)
- Galmee 2n /lamaan/Biiron dhimma kaffaltii beenyaa lafaa(Godina Gujii Bahaa)fi waliigalteen ijaarsaa adda cite(Baalee Bahaa) waliigala himannaa Qarshii 29,223,262.74n dhiyaateef falmiin taasifamaa kan jiru yoo ta'u kan Gujii Bahaa BBOf murtaayee jira,
- Galmee 4n /afur/Qarshiin 4,730,812.53 BBOf Murtaa'ee raawwin hordofamaa jira.(1-4)
- Galmeen 1 tokko Qarshii 789,719.20 BBOf Murtaa/ee qubsa waan hin taaneef ol'iyannoon hordafamaa jira
- Galmeen 2/lama/Qar.21, 351,227.37 himanaa kallatti irraa jiru hordofamaa jira.
- Galmee 1/ltokko/Qarshii 8,973,262.74 Biiron kan ittin himatame hordofamaa jiru.
- Biiron Qarshii 20,250,000.00 beenyaa lafaa tiif himatame bilisa kan baheedha.
- Galmeen 1/tokkoon / barsiisson 15 akka Wa/B/Bu/Mag/Naqmttee fi BBOon isaan qacaruu himannaan dhiheessan kufaa ta'ee Biiron Bilisaan gaggeefamee jira.

4.5. Bulchiinsa Qabeenyaa

- Koree Inveentarii dhaabuun qabeenya mana kuusaa jiru kan adda bahe yoo ta'u; Inventarii taasifameenis qabeenya dhaabbii gosa adda addaa tajaajilaa kennuu danda'an W/ra Barnoota Godinaa hanga MBf kennuun fayyadamtoota biraan gahamee jira. (kompitera, piriintera, Gaatoo, Isteppilaarii guddaa fi xiqqaa, Divayidera, qorqorroo, piyaanoo fi kkf)
- Konkolaataan tokko fi Maashina baay'iftuu yeroon irra dabre Ejensiin bittaa fi dhabamsiisa qabeenyaa akka dhabamsiisuuf dhiheessamee jira
- Kitaabilee Wabii 4000 Mana Dubbisaa haaraa finfinneetti ijaarameef deggarsaan kennamee jira
- Kitaabilee wabii 15,000 barattoota MBBA 7f erguun mana dubbisaatti akka fayyadaman taasifamee jira.
- Meeshaalee barreeffamaa fi deggarsa barnootaa (Waraqaa, galmee , qalama piriintera, kiitii saayinsiifi kkf) Godinaalee raabsamaniiru

4.6. Tajaajila Odiitii Keessaa

- Cufinsii saanduqaa bajata idiilee fi fandiiwwanii harcaatii malee ji'a ji'aan raawwatamee jira.
- Gabaasa odiitii faaynaansii duraan dhiyyaate xiinxaluun dub-deebiin kennamee jira.
- Mallaqa galii adda addaa irraa walitti qabamee haala qajeelfamaattin saanduuqa mootummatti galii akka ta'u taasifameera.
- Seera Qabeessumaa ragaa Oditiitiin baajata idileefi Fandiiwwan qajeelfama faayinaansii irraatti hunda'uun Mirkaneesuun kan bara 2013fi kan bara 2014 kurmaana 3ffaa odiitii gaggeessuun gabaasni dhiyaatee jira.
- Odiitii Raawwii /Performance Audit/ adeemsa hojii 2 irratti geggeessuf karoorfamee adeemsa 1 (Bulchiinsa Kitaabaa) irratti jalqabameera.

- Dhaabbilee barnootaa 38 keessatti haala qabiinsa herregaa fi qabeenyaa irratti hordooffiifi deeggarsi taasifameera;
- Haala itti fayadama baajataa, qabiinsa herregaa fi qabeenyaa, akkasumaas hordooffii argannoo gabaasa odiitii duraanii caasaalee barnootaa keessatti supparviziniin gaggeesuun bakka hanqinni jirutti 40 deegaruuf karoofamee; raawwiin 20 raawwatameera.

4.7. Kominikeshinii Barnootaa

- Hojiilee maxxansaa gosa adda addaa 6082 maxxansiisuun galii taasiisuuf karoofamee; raawwiin 6,615(108.7%)raawwateera.
- Miidiyaa hawaasaa (facebook) BBO irratti ergaawwan hubannaa uumuu qabanii fi Odeeffannoo wayitawaa 50 kennuuf karoofamee raawwiin 52(104%) kennameera.
- Marsariitii BBO irratti Odeeffannoo 12 hawaasaaf kennuuf karoofamee; raawwiin 5(41.6%) kennameera.
- Dhimmamtootaafi qooda fudhattoota barnootaaf maxxansaalee adda addaaf dizaayinii ajandaa 1000, Iskriiptoo loogoo BBO qabu 4,102, dabtara yaadannoo 4,000, birooshara 1,000, T-shartii 50, burcuqqoo loogoo BBO haaraa 500, curved flag with logo 10, qabduu furtuu 500, chest pin100fi baanaroota gosa gara garaa 55 qophaa'ee manxansaaf dhiyaatee jira.
- Sagantaa yeroo qilleensaa 48 OBN irraa bitameen hojii Barnootaa mata duree adda addaa hojjechiisuun torban torbaniin akka tamsa'u ta'ee jira.

4.8. Faayinaansii Barnootaa

▪ Raawwii Baajata Mootummaa

Lakk	Baajeta	Baajeta Waggaa	Karoora waggaa bara 2014	Rawwii waggaa bara 2014	%
2	Kaapitalaa	1,040,740,630.00	1,040,740,630.00	942,751,471.41	90.58
3	GEQIP E	1,080,874,898.00	688,987,690.50	610,353,747.00	88.59
4	One WASH & Co-Wash	1,205,887.67	904,415.76	823,705.96	91.08
5	UN	46,173,849.43	39,012,281.11	38,986,550.73	99.93
Total		3,548,741,402.10	2,667,213,780.20	2,386,373,418.74	89.47

5. Sirna Deeggarsaa fi Hordoffii

5.1 Supparviiziyinii Barnootaa

- Sadarkaa BBOtti Hojii deeggarsaafi hordoffii manneen barnootaa dhuunfaafi miti mootummaa 78 taasifamuuf karoofameen marsaa lffaa manneen barnootaa 84(107%)f deeggarsi ogummaa taasifamee jira;

- Sadarkaa godinaalee fi bul.magaalotaatti hordoffii walfakkaataa taasifameen MB Olmaa Daa'immanii 80fi sad. 1ffaa 71tif deeggarsi taasisuuf karoofamee 100% raawwateer;
- Hordoffii manneen barnoota taasifameen mana BSTD 66, sad.1ffaa 50, fi sad. 2ffaa 6 hayyamni hojii kennameefi gara hojiitti akka galan taasifamee jira.
- Caasaalee barnootaa sadarkaan jiran keessatti hojiirra oolmaan karoora hojii toftaalee adda addaa fayyadamuun ni hordofama. Tooftaalee hojiirra oolan keessa cheekliistii hojii, Supparviiziyinii geggeessuu, gamaaggama raawwii hojiifi dub-deebii kennuun isaan gurguddoo dha.
- MB sad.2ffaa 49 haaromsa eeyyamaa kennuuf karoofamee manneen barnootaa 46(94%) haaromsii hayyama hojii kennameef jira.

5.2. Gamaaggama Raawwii Hojii

6. Ciminaa, Hanqinaafi Rakkoo mudate

Cimina

- Qindoominni gaariin jiraachuu;
- Hojii Tajaajilala Lammummaan hojii bal'aa hojjatamuu;
- Ijaarsa projeektota Ifa boruu yeroo gabaaba keessatti xumurun hojii jalqabsiis

Hanqina

- Galamee barataa akkaataa karoofameen duguuganii xumuruu dhabuu,
- Caasaan sadarkaa jalaa jiru walqixa hojii barnootaaf xiyyeeffannoo kennuu dhabuu,

Rakkoo Qunname

- Godinaalee muraasa keessatti (Qellam Wallaggaa ,Wallaga Lixaa Gujii ,HGW,fi Shawaa Lixaa) sababa rakkoo nageenyaatiin adeemsi barufi barsiisuu haala barbaadameen geggeeffamuu dhabuu,
- **Barattootni 21,157** ol ta'an qoruumisa kutaa **12** marsaa 2ffaatiif taa'uuf dirqamuu,
- Sababa hongeeitiin Godinaalee Baale bahaa, Gujii fi Boorana keessatti mannen barnoota **105** cufamuu isaanitiin barataan **23,285** barnoota dhaabuu,
- Rakkoon loojistiksii Godinaalee qunnamuu,
- Pirojeektoota ijaarsa manneen barnootaa 5f baajatni qabamee ture sababa hanqina baajetan dacha'uu.

Gabatee 1: Hojiwwaan Gurguddoo Idilee Bara 2015

Maqaa Mana Hojii-Biiraa Barnootaa Oromiyaa

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Ka'umsa Bara 2012 (2013-2017)	Raawwii bara 2013	Karoora Bara 2014	Raawwii Waggaa 2014	Karoora Bara 2015	
1	Carraa Barnootaa Wal gitiinsa irratti hundaa'e Babal'isuu							
1.1	Dhaabbilee Barnootaa qaqqabamaa gochuu							
	BSTD	Lakk	1,943	14,322	2,004	4,854	4,854	10862
	Kutaa 1-8	Lakk	14,937	16,437	15,086	15,558	15,558	15225
	Kutaa9-12	Lakk	1,278	1,541	1,296	1,490	1,490	1354
	KBB	Lakk	13	13	13	13	13	13
	Buufata Barnoota Ga'eessotaa	Lakk	14,760	35,251	17,000	21,200	14,032	26,946
1.2	Hirmaannaa Barattota Waliigalaa							
	BSTD	Lakk	1,040,743	2,176,643	922,984	1,018,769	1,123,874	1,123,874
	Baay'ina Barattoota haaraa umurii waggaa 7 kutaa 1	Lakk	1094366	1,248,613	863,913	1,026,740	1,002,753	1198410
	Barattoota haaraa waliigalaa kutaa Iffaa	Lakk	1879056	1,590,950	1,340,225	1,528,087	1,771,792	1,885,364
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-6 +ABE	Lakk	7,089,912	8,377,296	6,801,788	7,917,814	7,060,657	7,413,690
	Baay'ina Barattoota Kutaa 7-8	Lakk	1,138,652	1,498,293	1,176,333	1,329,408	1,277,914	1,216,608
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-8 +ABE	Lakk	8,356,150	9,875,589	7,978,121	9,247,222	8,248,147	8,630,298
	Baay'ina Barattoota Sad.2ffaa(9-12)	Lakk	1,289,027	1,676,457	1,291,880	1,454,123	1,302,016	1,161,835
	Baay'ina Barattoota waliigalaa(BSTD +1-12)	Lakk	10,685,920	13,728,689	10,192,985	11,720,114	10,674,037	11,345,448
	Leenjii Barnoota Barsiistotaa Kolleejjii							
	Simannaa Haaraa B/sota BSTD	Lakk	-	-	-	3000	2968	6000
	Simannaa Haaraa B/sota Dippiloomaa	Lakk	-	-	-	800	702	800
	Simannaa Haaraa B/sota Digirii	Lakk	-	-	-	500	501	500

	Hirmaannaa Barnoota ga'eessotaa fooyya'e							
	Hirmaannaa Barnoota Ga'eessotaa	Lakk	1,043,718	1,761,123	610,299	3,000,000	1,724,057	3,100,000
1.3	Walgitiiinsa Barnootaa Fooyya'e							
	Garaagarummaa Koormayaa fooyya'e							
	Reetii Hirmaannaa Dilboo Irraa (GPI) GER irraa Reeshoon							
	BSTD	Ratio	0.89	1.00	1.10	0.99	0.88	0.93
	Kutaa 1ffaa Simannaa haaraaWaligala	Ratio	0.90	0.95	0.88	0.90	0.87	0.92
	Kutaa 1-6	Ratio	0.89	0.93	0.87	0.91	0.87	0.91
	Kutaa 7-8	Ratio	0.87	0.95	0.85	0.85	0.86	0.87
	Kutaa 9-12	Ratio	0.83	0.97	0.81	0.81	0.89	0.9
	Hirmaannaa Barnoota Fedhii Addaa fooyya'e							
	Kutaa 1-8	Lakk	68,511	94,201	76869	93,012	50,572	94,201
	Kutaa 9-12	Lakk	4,890	7,037	5623	6,804	6,397	7,037
	Hiimaannaa Barnoota Aanaalee Horsiisee Bulaa							
	BSTD	Lakk	92,516	200,400	82,006	121,085	96,879	146152
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-8 +ABE	Lakk	741,796	910,328	677,030	858,258	830,314	849998
	Baay'ina Barattootaa Sad.2ffaa(9-12)	Lakk	66,810	120,224	68567	80556	75,278	91519
1.4	Gahuumsa keessoo Barnootaa							
	Haftee Barataa							
	kutaa 1ffaa	%		1%		5.2	5.8	3
	kutaa 1-8	%		1%		5.3	6	3
	kutaa 9-11	%		1%		3.5	4	2
	Reetii Irra Deebii							
	kutaa 1 (%)	%	9.5	4.75	3.1	2.5	3.1	2.7
	kutaa 1-6 (%)	%	9.1	4.3	3.2	3	3.2	2.8
	kutaa 7-8	%	9.1	4.55	2.6	2.5	2.6	2.2
	kutaa 9-11	%	8.3	5.7	2.45	2.4	2.5	1.7
2	Qulqullina Barnootaa Mirkaneessuu							
2.1	Hirawwaan Adda Addaa							

	Hira Barataa Barsiisaa							
	BSTD	Ratio	29:1	30:1	69:1	66:1	70:1	63:1
	Sad.1ffaa (1-8)	Ratio	48:1	50:1	46:1	50:1	48:1	50:1
	Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio	46:1	40:1	33:1	40:1	46:1	40:1
	Hira Kitaaba Barataa							
	BSTD	Ratio	1:2	1:1	1:2	1:2	1:3	1:1
	Sad.1ffaa (1-8)	Ratio	1:2	1:1	1:2	1:2	1:3	1:2
	Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio	1:2	1:1	1:2	1:2	1:3	1:2
	KBB	Ratio	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1
	Hira Barataa Daree							
	BSTD	Ratio	29:1	30:1	42:1	40:1	65:1	40:1
	Sad, 1ffaa (1-8)	Ratio	48:1	50:1	46:1	50:1	48:1	50:1
	Sad, 2ffaa (9-12)	Ratio	46:1	40:1	33:1	40:1	46:1	40:1
2.2	Dhiyeessii Barsiistotaa fi Hoggansa MB							
	Dhiyeessii B/sotaa Qaccariin Fooyya'e							
	BSTD	Lakk	4,594	26,747	13,049	16,049	16,016	22017
	Sad, 1ffaa (1-8)	Lakk	165,914	191,799	168,766	176,268	171,096	176,496
	Sad.2ffaa (9-12)	Lakk	38,126	53,786	39,530	44,390	41,055	42,522
	KBB	Lakk		713	712	713	670	713
	Haala Mijeessitoota Ga'eessotaa	Lakk	6,842	65,000	8,331	60,607	30,607	54,136
	Leenjii yeroo gabaaba Hojiirraa Barsiisa							
	Barsiistota BSTD	Lakk				4,594	3,511	11,867
	Barsiistota Sad.1ffaa fi 2ffaa	Lakk				231,841	215,025	171,096
	Barsiistota MB Bultii Addaa	Lakk				125	125	154
	Leenjii Iti-fufiinsa (DWO)							
	Sad, 1ffaa (1-8)	%		100	100	100	63	100
	Sad.2ffaa (9-12)	%		100	100	100	70	100
	Istaandaardii Barsiisotaa							
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	89	97	90	93	90.1	95

	Sad.2ffaa (9-12)	%	95	100	95.9	98	96	99
	KBB	%	100	100	100	100	100	100
	Istaandaardii Hoggansaa Dura Bu'aa MB							
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	51.3	100	54.2	61	65.8	75
	Sad.2ffaa (9-12)	%	54.5	100	59.4	64	74	80
	KBB	%	100	100	100	100	100	100
	Istaandaardii Hoggansaa Supp. MB							
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	87.9	100	88.4	100	92	95.0
	Sad.2ffaa (9-12)	%	82.7	100	87.1	90	91	95.0
	Leenjii Yeroo Gabaabaa Hojiiirraa Hoggansaa MB							
	Sad, 1ffaa fi Sad.2ffaa	%	0	100	79	100	94	100
	Leenjii Itti Fufiinsaa Hoggansaa(DWO)							
	Sad, 1ffaa (1-8)	%				70	53.3	80
	Sad.2ffaa (9-12)	%				70	46.5	80
2.3	Faasiliitii MB guutuu							
	MB Sad.1ffaa							
	Mana Qulqullinaa	%	93	100	94.5	100	94.5	95
	Bishaan	%	28.4	90	38	40	38	38
	Ibsaa	%	26.7	70	27.5	30	27.5	43
	Mana dubbissa Kitaabaa	%	46.5	95	48	65	48	63
	Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	11.1	45	12.5	25	12.5	29
	MB Sad.2ffaa							
	Mana Qulqullinaa	%	99.9	100	96.8	100	96.8	100
	Bishaan	%	100	95	67.7	75	67.7	69
	Ibsaa	%	76.4	100	80.6	95	80.6	84
	Mana dubbissa Kitaabaa	%	80.1	95	82	100	82	86
	Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	80.1	86.8	95.1	97	95.1	86
	Hirmaannaa Hawaasaa Dabalee							

	Hirmaannaa Hawaasaa Tilmaamaan Biliyoonaan	Qar				25	16.7	67.2
	Galii keessoo Manneen Barnootaa Miliyoonaan	Qar				391.5	410.5	105
	Dhiyeessii Midhaan Nyaataa Barattootaa							
	Daa'imman BSTD	Lakk						1,040,370
	Kutaa 1-4	Lakk						5,303,816
	NHB Kutaa 1-8	Lakk	199	1218	818	566264	735781	1,190,148
	Ida'ama	Lakk						7,534,334
2.4	Sirna Barnootaa							
	Qaophii Kitaaba Barataa (1-8)							
	Kitaaba barataaa fi Qajeelcha barsiissaa sadarcaa 1ffaa (1-6) maxxansiisuun raabsuu	Lakk		29,470,702				29,470,702
						758,994	747,541	
	Kitaaba barataaa fi Qajeelcha barsiissaa sadarcaa 2ffaa (9-12) Kooppii gochuun raabsuu	Lakk		2,666,289				2,666,289
						1,740,437	1,498,053	
2.5	ICT Barnootaa Cimsuu							
	Uwiisa Barnoota Raadiyoo	%	83	87	80	81	81	90
	Computer fi Internet MB Sad.2ffaa							
	Kompitara fi lab. Komitaraa	%	45	100	50	85	85	87
	Tajaajila Intarneetii	%	50	85	55	55	55	58
	Internet fi Computer- Lab KBB							
	Compuer-Lab	%				95	95	85
	Tajaajila internet	%	0	0	55	75	75	100
	Hojii Digitaalaa yizeeshinii							

	Barruu ragaa barnoota battalaa fi waggaa bara 2015 qophaa'e	Dok	2	2	2	2	0	2
	Lakk. Mul'istoota raawwi Barnootaa ijoo (KPI) ragaa xiinxalaman	%	100	100	100	100	100	100
2.6	Bu'aa Barachuu Barattootaa							
	Bu'aa Qabxii barattootaa qormaata dareetiin gosa barnootaa hundaan	%	87.9	95	87.9	90.8	87.9	92.2
	Bu'aa Qorumsa Naannoo fi Biyooleessaa							
	Bu'aa Qorumsa Naannoo Kutaa 8ffaa	%	87.9	97		98	97	98
	Kutaa 12ffaa gara Yunivarsiitiitti darban	%	50	65	53	55	53	60
	Kutaa 12ffaa Bu'aa Qorumsa Biyooleessaa qabxii >600	%		240		150	226	230
	Ga'eessota ifa barnootaan madaalaman	%		98		93	90.8	95
3	Madaallii ,Deggarsaa fi Hordoffii							
	Hirmaannaa Madaallii Ifa Barnootaa	Lakk	14,760	612,528	328,312	350,000	297,853	807,143
	kaadhimaantoota	Lakk	9,501	3000	9,982	2,418	2,418	2049

Gab-Kur-4ffaa-2014

Gabatee 5: Sagantaa Raawwii Hojii Barnootaa Bara 2015						
Maqaa Mana Hojii- Biiloo Barnootaa Oromiyaa						
TL	Hojjwwaan Gurguddoo	Safartuu	Karoora 2014	Raawwii waggaa 2014		
1	Carraa Barnoota walgitiinsi mirkanaaye				Raw.%n	
1.1	Dhaabilee Barnootaa Baballisuu					
	BSTD	Lakk	4,854	4,862	100.2	
	Kutaa 1-8	Lakk	15,558	15,201	97.7	
	Kutaa 9-12	Lakk	1,490	1,342	90.1	
	MB Bulti Addaa	Lakk	7	7	100.0	
	KBB	Lakk	13	13	100.0	
	Buufata Barnoota Ga'eessotaa	Lakk	21,200	14,032	66.2	
1.2.	Hirmaannaa barattootaa Dabaluu					
	BSTD	Ida.	lakk	1,018,769	1,123,874	110.32
		Dhi.	lakk	463,795	596,628	128.64
		Dub.	lakk	438,355	527,246	120.28
	Baay'ina Barattoota haaraa umurii 7 kutaa 1 ffaa	Ida.	lakk	1,026,740	1,002,753	97.66
		Dhi.	lakk	516,294	530,207	102.69
		Dub.	lakk	518,182	472,546	91.19
	Barattoota haaraa waliigalaa kutaa 1ffaa	Ida.	lakk	1,528,087	1,771,792	115.95
		Dhi.	lakk	856,743	949,724	110.85
		Dub.	lakk	698,417	822,068	117.70
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-6+AABE	Ida.	lakk	7,917,814	7,060,657	89.17
		Dhi.	lakk	4,134,165	3,784,722	91.55
		Dub.	lakk	3,783,649	3,275,935	86.58
	Baay'ina Barattoota Kutaa 7-8	Ida.	lakk	1,329,408	1,277,914	96.13
		Dhi.	lakk	715,165	689,500	96.41
		Dub.	lakk	614,243	588,414	95.79
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-8+AABE	Ida.	lakk	9,247,222	8,248,147	89.20
		Dhi.	lakk	4,849,330	4,422,799	91.20
		Dub.	lakk	4,397,892	3,825,348	86.98
	Baay'ina Barattootaa Sad.2ffaa(9-12)	Ida.	lakk	1,454,123	1,302,016	89.54
		Dhi.	lakk	797,034	690,238	86.60
		Dub.	lakk	657,089	611,778	93.10
	Baay'ina Barattootaa waliigalaa(1-12)	Ida.	lakk	10,701,345	9,566,858	89.40
		Dhi.	lakk	5,646,364	5,111,573	90.53
		Dub.	lakk	5,054,981	4,455,285	88.14
	Baay'ina Barataa waliigalaa BSTD + (1-12)	Ida.	lakk	11,720,114	10,690,732	91.22
		Dhi.	lakk	6,110,159	5,708,201	93.42
		Dub.	lakk	5,493,336	4,982,531	90.70
	Baay'ina Barattootaa Bulti Addaa	Ida.	lakk	1,522	1,522	100.00
		Dhi.	lakk	1,059	1,059	100.00
		Dub.	lakk	463	463	100.00
Leenjii Barnoota Barsiistotaa Kolleejjii						
	Simannaa Haaraa BSTD Ganna(Dubara)	lakk	3,000	2,968	98.93	
	Leenjii Simannaa Haaraa B/soa Dippiloomaa	lakk	800	702	87.75	
	Leenjii Simannaa Haaraa B/soa Digirii	lakk	500	501	100.20	
Barnoota Ga'eessotaa						
	Hirmaannaa Barnoota Ga'eessotaa	Ida.	Lakk	3,000,000	1,724,057	57.47
		Dhi.			1,038,488	
		Dub			685,569	

1.3	Walgitinsaa Barnootaa Fooyya'e				
Garaagarummaa Koormayaa fooyya'e					
Reetii Hirmaannaa Dilboo Irraa (GPI) Reeshoon					
	BSTD(GER)	Ratio	0.99	0.88	88.89
	Kutaa 1ffaa Simannaa haaraa Dilboo (AIR)	Ratio	0.9	0.87	96.67
	Kutaa 1-6 (GER)	Ratio	0.91	0.87	95.60
	Kutaa 7-8 (GER)	Ratio	0.85	0.86	101.18
	Kutaa 9-12 (GER)	Ratio	0.81	0.89	109.88
Hirmaannaa Barnoota Fedhii Addaa fooyya'e					
BSTD	Ida.	%	8220	3799	46.22
	Dhi.	%	4605	2043	44.36
	Dub	%	3615	1756	48.58
Barattoota Kutaa 1-8	Ida.	%	93012	50572	54.37
	Dhi.	%	54956	28573	51.99
	Dub	%	38056	21999	57.81
Barattoota kutaa 9-12	Ida.	%	6804	6397	94.02
	Dhi.	%	4275	3629	84.89
	Dub	%	2529	2768	109.45
Barattoota kutaa 1-12	Ida.	%	99816	56969	57.07
	Dhi.	%	59231	32202	54.37
	Dub	%	40585	24767	61.03
Hirmaannaa Barnoota Aanaalee Horsiisee Bulaa					

BSTD	Ida.	%	121089	96879	80.01
	Dhl.	%	67865	53875	79.39
	Dub	%	53224	43004	80.80
Barattoota Kutaa 1-8	Ida.	%	858258	830314	96.74
	Dhl.	%	492638	470825	95.57
	Dub	%	365620	359489	98.32
Barattoota kutaa 9-12	Ida.	%	80556	75278	93.45
	Dhl.	%	50685	45483	89.74
	Dub	%	29871	29795	99.75
Barattoota kutaa 1-12	Ida.	%	938814	905592	96.46
	Dhl.	%	543323	516308	95.03
	Dub	%	395491	389284	98.43
1.4.	Gahuumsa keessoo Barnootaa				
Haftee Barataa					
	kutaa 1ffaa (%)	%	5.2	5.8	89.66
	kutaa 1-8	%	5.3	6	88.33
	kutaa 9-11	%	3.5	4	87.50
Reetii Irra Deebii					
	kutaa 1ffaa	%	2.5	3.2	78.13
	kutaa 1-6	%	3	3.3	90.91
	kutaa 7-8	%	2.5	2.8	89.29
	kutaa 9-11	%	2.4	2.7	88.89
2	Qulqullina Barnootaa Mirkanessuu				
2.1	Hirawwaan Adda Addaa				
Hira Barataa Barsiisaa					
BSTD	Ratio		30:1	70:1	43.0
Sad.1ffaa (1-8)	Ratio		50:1	48:1	96.0
Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio		40:1	46:1	83.0
KBB	Ratio		40:1	40:1	100.0
Hira Kitaaba Barataa					
BSTD	Ratio		1:2	1:3	67.0
Sad. 1ffaa (1-8)	Ratio		1:2	1:3	67.0
Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio		1:2	1:3	67.0
KBB	Ratio		1:1	1:1	100.0
Hira Barataa Daree					
BSTD	Ratio		30:1	65:1	46.00
Sad. 1ffaa (1-8)	Ratio		50:1	48:1	100.00
Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio		40:1	46:1	87.00
KBB	Ratio		40:1	40:1	100.00
2.2	Dhiyeessii Barsiistotaa fi Hoggansaa MB				
Qaccarii Barsiisaa					
BSTD	Lakk		3000	2968	98.93
Sad. 1ffaa (1-8)	Lakk		7502	2693	35.90
Sad.2ffaa (9-12)	Lakk		4860	2587	53.23
Ragaa Barsiistotaa Fooyya'e					
BSTD	Lakk		17015	16016	94.13
Sad. 1ffaa (1-8)	Lakk		176268	171096	97.07
Sad.2ffaa (9-12)	Lakk		44390	41055	92.49
KBB	Lakk		713	670	93.97
Haala Mijeessitootaa Ga'eessotaa	Lakk		60607	30607	50.50
Leenjii yeroo gabaaba Hojiirraa Barsiisa					
BSTD	Lakk		3583	3511	97.99
MB Bulti Addaa	Lakk		125	125	100.00
Leenjii Itti-fufiinsa (DWO)					
Sad. 1ffaa (1-8)	Lakk		171096	108273	63.28
Sad.2ffaa (9-12)	Lakk		41055	28882	70.35
Istaandaardii Barsiisotaa					
Sad. 1ffaa (1-8)	%		93	93.2	100.22
Sad.2ffaa (9-12)	%		98	95.1	97.04
KBB	%		100	100	100.00
Istaandaardii Hoggansaa Dura Bu'aa MB					
Sad. 1ffaa (1-8)	%		61	65.8	107.87
Sad.2ffaa (9-12)	%		64	74	115.63
KBB	%		100	100	100.0
Istaandaardii Hoggansaa Supp. MB					
Sad. 1ffaa (1-8)	%		100	92.3	92.3
Sad.2ffaa (9-12)	%		90	91	100.0
Leenjii Yeroo Gabaabaa Hojiirraa Hoggansaa MB					
Sad. 1ffaa (1-8)	%		100	93	93.00
Sad.2ffaa (9-12)	%		100	93	93.00

1515
1996
3511
3582.653061

13048
171096

2,693
171,096

Leenji Itti Fufinsaa Hoggansaa(DWO)					
Sad. 1ffaa (1-8)	%	100	53	53.30	
Sad.2ffaa (9-12)	%	100	47	46.50	
2.3 Faasilittii MB guutuu					
Sadarkaa 1ffaa					
Mana Qulqullinaa	%	100	95.4	95.40	
Bishaan	%	40	39.3	98.25	
Ibsaa	%	30	29.7	99.00	
Mana dubbissa Kitaabaa	%	65	58.3	89.69	
Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	25	12.5	50.00	
MB Sad.2ffaa					
Mana Qulqullinaa	%	100	98	98.00	
Bishaan	%	75	69.8	93.07	
Ibsaa	%	95	81.5	85.79	
Mana dubbissa Kitaabaa	%	100	85.4	85.40	
Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	97	95.1	98.04	
Hirmaannaa Hawaasaafi Galii Keessoo MB					
Tilmaama Hirmaannaa Hawaasaa Bililoonaan	Qar.	25	16.7	66.80	
Galii Keessoo Manneen Barnootaa irraa argame	Qar.	391519630.9	410500167.9	104.8479145	
2.4 Sirna Barnootaa					
Qaophii Kitaaba Barataa					
Kitaaba barataa Sadarkaa hundaa gara 1:2 walgahe	Ratio	1:2	1:3	67	
Mojula Kaadhimamtoota KBB 1:1 walgahe	Ratio	1:1	1:1	100	
Kitaaba Maxxanfamu (Lakkooftaan)					
BSTD fi(1-6)	lakk	758,994	747,541	98.49	
Kitaab pilet test barnoota Gadaa kutaa (1-8)	lakk	1,740,437	1,498,053	86.07	
Dhiyeessii Midhaan Nyaataa Barattootaa					
Barattoota AHB fi GAONF kutaa 1-8 jiran	Lakk	691980	735781	106.33	
2.5 ICT Barnootaa Cimsuu					
Barnoota Raadiyoo					
Uwiisa Barnoota Raadiyoo Sadarkaa 1ffaa	%	85	84	98.82	
Kompitaraa fi Interneetii					
Kompitar-Laab Sad.2ffaa	%	85	50	58.82	
Tajaajila Intarneetii Sad.2ffaa	%	55	54	98.18	
KBB					
Compuer-Lab	%	95	80	84.21	
Tajaajila Internet KBB	%	75	74	98.67	
Hojii Digitaalaaizzeeshinii					
Lakkooftaan barattootaa raawwii barnootaa guutuu (KBB) argame	%	100	100	100.00	
3 Sirna Madaallii					
3.1 Bu'aa Barachuu Barattootaa					
Bu'aa qaaxni barattootaa gosa barnootaa hundaa	%	90.8	87.9	96.81	
Bu'aa Qorumsa Naannoo fi Biyyoleessaa					
Bu'aa Qorumsa Naannoo Kutaa 8ffaa	%	98	97.4	99.39	
Kutaa 12ffaa gara Yunivarsiitii darban	%	60	53	88.33	
Kutaa 12ffaa bu'aa qorumsa biyyoleessaa qaaxni	%	150	226	150.67	
3.2 Madaallii Gahumsa Ogummaa B/sotaa					
Madaallii barsiisotaa kaadhimamtoota MGO KBB	%	40	34.3	85.75	
3.3 Madaallii Ifa Barnootaa					
Madaallii ifa barnoota kan qoraman	Ida.	Lakk	350,000	334,373	95.54
	Dhi.	Lakk		227,196	
	Dub	Lakk		107,177	
Madaallii ifa barnoota kan qoraman keessaa kan darban	Ida.	Lakk	334,373	304,055	90.93
	Dhi.	Lakk	227,196	208,148	91.62
	Dub	Lakk	107,177	95,907	89.48
3.4 Madaallii Inispekshinii MB Gaggeeffame					
Madaallii Haaraa MB gaggeeffame	Lakk	10960	10300	93.98	
Madaallii Irra Deebii MB gaggeeffame	Lakk	428	412	96.26	
Madaallii Eddattoo gaggeeffame	Lakk	120	120	100.00	
4 Sirna Deeggarsaa fi Hordoffii					
Suparviiziyinii barnootaa geggeessuu	Kur	4	4	100.00	
Gamaaggama raawwii hojii barnootaa geggeessuu	Kur	4	4	100.00	

**Project
Physical**

Raawwii Ijaarsa MB Ifa Boruu fi Pirojektota Buleeyyii hanga ammaatti hin xumuramiin							
TL	Maqaa MB	Godina/Bul. Magaalaa	Iddoo Ijaarsaa (Aanaa)	Maqaa Kontraaktaraa	Raawwii Fiz. (%)	Rakkoo mudate	Yaada
1. Pirojektota hanga ammaatti hin xumuramiin bara 2015tti ce'uu danda'an							
1	Ifa Boruu Dabal Badhaasa	Walisoo	Walisoo	OBM Construction)	78	Waliigalteen jalqabaa addaan cituu, dadhabina kontraktaraa 2ffaa	Ni ce'a
2	Ifa Boruu Cobii	Sh.Lixaa	Cobii	Gizachew Dibaba	76	Rakkoo isaanii,	Ni ce'a
3	Ifa Boruu Biyyumaa Rogge		Dirree Incinnii	Selale Eng'g	97	Nageenyaa fi kaffalkaa	Ni ce'a
4	Galessa Nageessoo	Gujii Lixaa	Bulee Horaa	Yoada Construction	45	Dadhabina kontraktaraa, Rakkoo Nageenyaa, ijaarsi yeroo dheeraaf dhaabachuu	Ni ce'a
5	Ifa Boruu Gujee	Buraayyuu	Buraayyuu	Walii galteen addaa	65	Sababa rakkoo bajataan ijaarsi duubatti hafee jalqabuu, Dadhabina kontraktaraa	Ni ce'a
6	Bultii Addaa Negellee	Gujii	Negellee	OCC ...	93	Rakkoo nageenyaa fi hojiiileen dabalataa baay'achuu	Ni ce'a
2. Pirojektota hanga ammaatti hin xumuramiin hanga Wax. 30 bara 2014tti xumuramu jedhamee karoofaman							
2.1 Manneen Barnoota Bultii Addaa 6n							
1	Bultii Addaa Amboo	Amboo (M)	Amboo	OBM Construction)	98	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
2	Bultii Addaa Najjoo		Najjoo	Wolabu Construction	99	Rakkoo nageenyaa	Ni xumurama jedhamee yaadama
3	Bultii Addaa Baddellee	Beddellee	Beddellee	Wolabu Construction	94	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
4	Bultii Addaa Dodolaa		Dodolaa	OCC ...	99	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
5	Bultii Addaa Haramayaa		Haramayaa	OCC ...	98	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
6	Bultii Addaa Yaabaloo	Booranaa	Yaabaloo	OBM Construction	99	Hojiiilee dabalataa baay'achuu	Ni xumurama jedhamee yaadama
2.2 Manneen Barnoota Iafa Boruu sad.2ffaa							
1	Ifa Boruu Biiftuu Ashii	Qel. Wal.	Anfiloo	Mokonnen Asfaw	99	Rakkoo nageenyaa	Ni xumurama jedhamee yaadama
2	Ifa Boruu Yuubdoo	Wal. Lixaa	Yuubdoo	Bekele Urga	92	Rakkoo nageenyaa	Ni xumurama jedhamee yaadama
3	Ifa Boruu Caffee Nagaa	Jimmaa	Omo Naaddaa	Olqaba Woyesa	99	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
4	Ifa Boruu Cooraa Ancabbii		Botor Xollaay	Anduaalem Gebru	95	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
5	Ifa Boruu Yaaccii		Gumaay	Mohamed Yusuf	97	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
6	Ifa Boruu Walta'ii	Arsii Lixaa	Gadab Asaasaa	Amano Teno	96	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
7	Ifa Boruu Alummaa Shifaa		Dodolaa	Elame Construction	98	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
8	Minnee	Arsii	Gololcha	OBM Construction	98	Dadhabina kontraktaraa 2ffaa	Ni xumurama jedhamee yaadama
9	Ifa Boruu Karra Adaanoo	Raalaa Rahaa	Karra Adaanoo	ARCON Construction	95	Dadhabina kontraktaraa	Ni xumurama jedhamee yaadama

10	Ifa Boruu Gindhiir Lakk-2		Gindhiir	Esmael Guyyo	98	Dadhabina kontiraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
11	Odaa Bishaanii	Ha. Bahaa	Baddannoo	Oromia Construction Corporation	90	Waliigalteen	Ni xumurama jedhamee yaadama
12	Siree Guddoo	Ha. Lixaa	Gammachiis	OCC ...	90	jalqabaa addaan cituu, harkifachuu kontiraaktara 2ffaa	Ni xumurama jedhamee yaadama
13	Ifa Boruu Biitee	Galaan	Galaan	Abdeta Ararsa BC	97	Dadhabina kontiraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
14	Ifa Boruu Biriitii	Sh. Kaabaa	Kuyyuu	DNA CONSTRUCTION	97	Dadhabina kontiraaktaraa fi Rakkoo Nageenya	Ni xumurama jedhamee yaadama
15	Ifa Boruu Qacammee		Warra Jaarsoo	GEEZ CONSTRUCTION	98		Ni xumurama jedhamee yaadama
16	Ifa Boruu Gaara Boxoraa		Abbichuu Nya'aa	Hamracon	99	Dadhabina kontiraa	Ni xumurama jedhamee yaadama
MB Ifa Boruu Waliigalaa hin xumuramiin				28	92.11		